

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 15 – 01 – 2021
ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
Αριθμός συνεδρίασης: 158^{ης}

Την Παρασκευή 15-01-2021 και ώρα 18:00 μετά την υπ' αριθμό 158 (εξερχ. 15/05-01-2021) πρόσκληση του Προέδρου του Δ.Σ. του Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Δάσους Δαδιάς – Λευκίμης – Σουφλίου, πραγματοποιήθηκε μέσω τηλεδιάσκεψης η τακτική συνεδρίαση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

Πριν από την έναρξη της Συνεδρίασης αυτής, ο Πρόεδρος του Δ.Σ. κος Κωνσταντίνος Ποϊραζίδης διαπίστωσε την ύπαρξη απαρτίας καθώς βρέθηκαν παρόντα 4 τακτικά μέλη του ΔΣ, ήτοι:

ΠΑΡΟΝΤΕΣ

1. Ποϊραζίδης Κωνσταντίνος, πρόεδρος Δ.Σ, εκπρόσωπος ΥΠΕΝ (μέσω τηλεδιάσκεψης)
2. Σκαρτσή Θεοδώρα, Γραμματέας Δ.Σ, εκπρόσωπος ΜΚΟ, WWF Ελλάς (μέσω τηλεδιάσκεψης)
3. Πιστόλας Κωνσταντίνος, εκπρόσωπος Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών Έβρου (μέσω τηλεδιάσκεψης)
4. Κοράκης Γεώργιος, εκπρόσωπος επιστημονικής κοινότητας (μέσω τηλεδιάσκεψης)

ΑΠΟΝΤΕΣ

1. Βενετίδης Κωνσταντίνος, εκπρόσωπος περιφέρειας ΑΜ-Θ
2. Πουλιλιός Ευάγγελος, εκπρόσωπος εμπλεκόμενων Δήμων
3. Βασιλάκης Δημήτριος, εκπρόσωπος επιστημονικής κοινότητας

Θέματα συνεδρίασης

1. Έγκριση πρακτικών 157ης συνεδρίασης του Δ.Σ (εισηγήτρια Θ. Σκαρτσή)
2. Ενημέρωση
3. Ορισμός ωραρίου λειτουργίας του Φορέα Διαχείρισης σύμφωνα με το άρθρο 10 του Ν.4519/2018 (εισηγήτρια Α. Κωνσταντινίδου)
4. Επικαιροποίηση της υπ' αριθμ. 1132/2020 απόφασης 140^{ης} συνεδρίασης Δ.Σ σχετικά με τον ορισμό των επιτροπών διαγωνισμών Φ.Δ (εισηγήτρια Α. Κωνσταντινίδου)
5. Διατήρηση επιτροπών διαγωνισμών που έχουν οριστεί το 2020 για συμβάσεις που δεν έχουν ολοκληρωθεί (εισηγήτρια Α. Κωνσταντινίδου)
6. Έγκριση του πρακτικού της επιτροπής παρακολούθησης παραλαβής του 7ου Παραδοτέου της εταιρείας «Lever-Σύμβουλοι Ανάπτυξης» στο πλαίσιο του Interreg Ελλάδα – Βουλγαρία 2014 – 2020 (εισηγήτρια Α. Κωνσταντινίδου)
7. Γνωμοδότηση για ανόρυξη δύο γεωτρήσεων για κάλυψη υδρευτικών αναγκών στο Δήμο Αρριανών (εισηγητής Στ. Τσιαντικούδης)
8. Έγκριση πρακτικού αξιολόγησης της επιτροπής ανάθεσης για αποσφράγιση οικονομικών προσφορών για τη διακήρυξη με Α.Π.832/23-09-2020 για προμήθεια δορυφορικών πομπών (εισηγήτρια Σ. Ζακκάκ)
9. Αίτημα της «Έβρος Ενεργειακή Κοινότητα» για παροχή δεδομένων (εισηγήτρια Σ. Ζακκάκ)

10. Γνωμοδότηση επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.) για την κατασκευή και λειτουργία των έργων: «Αιολικός σταθμός παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, ισχύος 44,8MW, στη θέση «ΛΟΦΟΣ - ΠΟΥΛΙΑ» και συνοδά έργα βελτίωσης – διάνοιξης οδοποιία πρόσβασης και κατασκευής εξωτερικού δικτύου μέσης τάσης για την διασύνδεση με το δίκτυο, εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου Αρριανών, Π.Ε. Ροδόπης, της εταιρείας Ε.Σ. ENERGY Ε.Π.Ε. (εισηγήτρια Σ. Ζακκάκ)
11. Εφαρμογή της υπ' αριθμ. 1317/2020 απόφασης του Δ.Σ «Οφειλές της εταιρείας «Γεωργίτση Δήμητρα και Σια Ε.Ε» από τη μίσθωση ξενώνα του Φ.Δ (εισηγητής Κ. Ποϊραζίδης)

Θέμα ημερήσιας διάταξης

Θέμα 1. Έγκριση πρακτικών 157ης συνεδρίασης του Δ.Σ (εισηγήτρια Θ. Σκαρτσή)

Η κ. Σκαρτσή, γραμματέας του Διοικητικού Συμβουλίου, κάλεσε τα μέλη να υπογράψουν τα πρακτικά της 157^{ης} συνεδρίασης του Δ.Σ. του Φορέα Διαχείρισης.

λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω

το σώμα, αφού διαπίστωσε την ορθότητα των πρακτικών της 157^{ης} συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου του Φορέα Διαχείρισης

αποφάσισε ομόφωνα

ότι, εγκρίνει και υπογράφει τα πρακτικά της 157^{ης} συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου του Φορέα Διαχείρισης.

Η απόφαση αυτή πήρε αύξοντα αριθμό **1325/2021**

Θέμα 2. Ενημέρωση

Το θέμα δεν συζητήθηκε

Θέμα 3. Ορισμός ωραρίου λειτουργίας του Φορέα Διαχείρισης σύμφωνα με το άρθρο 10 του Ν.4519/2018 (εισηγήτρια Α. Κωνσταντινίδου)

Το θέμα εισηγήθηκε η κ. Κωνσταντινίδου και ενημέρωσε τα μέλη του Δ.Σ ότι, σύμφωνα με το άρθρο 10 του Ν. 4519/2018 το Δ.Σ του Φ.Δ αποφασίζει το 1^ο δεκαπενθήμερο κάθε εξαμήνου τις ώρες λειτουργίας του Φ.Δ, με βάση το προστατευταίο αντικείμενο, τα γεωγραφικά όρια του κάθε φορέα και τις υπηρεσιακές ανάγκες του.

Προτείνεται το παρακάτω ωράριο λειτουργίας του Φ.Δ:

1. Γραφεία Φορέα Διαχείρισης: Δευτέρα-Παρασκευή 08:00-16:00 ή 07:00-15:00
2. Κέντρο Ενημέρωσης: Δευτέρα – Κυριακή 08:00-16:00 με δυνατότητα τροποποίησης ωραρίου ανάλογα με τις ανάγκες της δράσης.

3. Επιστημονική παρακολούθηση: Δευτέρα – Κυριακή 08:00-16:00 με δυνατότητα τροποποίησης ωραρίου ανάλογα με τις ανάγκες της δράσης.
4. Επόπτευση φύλαξη Δευτέρα – Κυριακή 08:00-16:00 με δυνατότητα τροποποίησης ωραρίου ανάλογα με τις ανάγκες της δράσης.

Η ως άνω απασχόληση προκύπτει ως αναγκαιότητα για τους παρακάτω λόγους. Το προσωπικό του Φορέα Διαχείρισης:

- Έχει την αρμοδιότητα να διενεργεί καθημερινά και επί 24ωρου, περιπολίες στην προστατευόμενη περιοχή προκειμένου να εντοπίσει και να αποτρέψει παράνομες δραστηριότητες καθώς και για την πρόληψη δασικών πυρκαγιών κατά τη θερινή περίοδο. Οι περιπολίες χρειάζεται να διενεργούνται και τα σαββατοκύριακα και τις αργίες και τις νυχτερινές ώρες, όπου και παρατηρείται αυξημένος αριθμός παράνομων ενεργειών.
- Υλοποιεί πρόγραμμα παρακολούθησης περιβαλλοντικών παραμέτρων στο πλαίσιο εφαρμογής των κοινοτικών Οδηγιών 92/43/ΕΟΚ και 2009/147/ΕΚ, μέρος του οποίου πραγματοποιείται τις εξαιρέσιμες ημέρες και ορισμένες φορές κατά τις νυχτερινές ώρες για την παρακολούθηση νυκτόβιων οργανισμών.
- Στα πλαίσια υλοποίησης του εγκεκριμένου από το Διοικητικό Συμβούλιο προγράμματος ενημέρωσης-ευαισθητοποίησης, το Κέντρο Ενημέρωσης λειτουργεί καθ' όλη τη διάρκεια του έτους και τις εξαιρέσιμες ημέρες, υποδέχεται και ξεναγεί μεμονωμένους επισκέπτες και ομάδες επισκεπτών και μαθητών στην προστατευόμενη περιοχή.

Στην συνέχεια ο Πρόεδρος του Δ.Σ κάλεσε τα μέλη να ψηφίσουν

Μετά από διαλογική συζήτηση, το σώμα

αποφάσισε ομόφωνα

ότι εγκρίνεται το ωράριο λειτουργίας του Φορέα Διαχείρισης σύμφωνα με την παραπάνω εισήγηση.

Η απόφαση αυτή πήρε τον αριθμό **1326/2021**

Θέμα 4. Επικαιροποίηση της υπ' αριθμ. 1132/2020 απόφασης 140^{ης} συνεδρίασης Δ.Σ σχετικά με τον ορισμό των επιτροπών διαγωνισμών Φ.Δ (εισηγήτρια Α. Κωνσταντινίδου)

Το θέμα εισηγήθηκε η κ. Α. Κωνσταντινίδου και ενημέρωσε τα μέλη του Δ.Σ ότι, με βάση την απόφαση 1132/2020 της 140ης συνεδρίασης του Δ.Σ, είχαν συσταθεί οι παρακάτω επιτροπές για τις συμβάσεις του 2020, εκτός από συγκεκριμένες συμβάσεις για τις οποίες θα συστηνόταν άλλες επιτροπές κατά τη διάρκεια του χρόνου. Η απόφαση βασίζεται στο Νόμο 4412/2016 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα. Προτείνεται η διατήρηση των επιτροπών που ορίστηκαν με την υπ' αριθμ. 1132/2020 απόφαση της 140^{ης} συνεδρίασης Δ.Σ και για το έτος 2021.

Επιτροπή ανάθεσης

Δέσποινα Αλεξίου, Πρόεδρος επιτροπής, με αναπληρωτή τον Αθανάσιο Χαλιβελέντζιο
 Τριανταφυλλιά Τσιατάλτζιαλη με αναπληρωτή τον Ιωάννη Τζιαμπάζη
 Χρυσούλα Μπαμπάκα με αναπληρωτή τον Γιαννακίδη Γεώργιο

Επιτροπή ενστάσεων

Κούρδογλου Μαρία Πρόεδρος επιτροπής, με αναπληρώτρια την Άννα Κωνσταντινίδου
 Χαράλαμπος Παπαλεξανδρής με αναπληρωτή τον Σταύρος Τσιαντικούδης
 Ζακκάκ Σύλβια με αναπληρώτρια την Δήμητρα Γκεζερλή

Επιτροπή παρακολούθησης

Δέσποινα Αλεξίου Πρόεδρος επιτροπής, με αναπληρωτή Αθανάσιο Χαλιβελέντζιο
 Τριανταφυλλιά Τσιατάλτζιαλη με αναπληρωτή Ιωάννη Τζιαμπάζη
 Χρυσούλα Μπαμπάκα με αναπληρωτή τον Γιαννακίδη Γεώργιο

Στην συνέχεια ο Πρόεδρος του Δ.Σ κάλεσε τα μέλη να ψηφίσουν

Μετά από διαλογική συζήτηση, το σώμα

αποφάσισε ομόφωνα

την επικαιροποίηση της υπ' αριθμ. 1132/2020 απόφασης 140ης συνεδρίασης Δ.Σ σχετικά με τον ορισμό των επιτροπών διαγωνισμών Φ.Δ και την διατήρηση των συγκεκριμένων επιτροπών και για το έτος 2021.

Η απόφαση αυτή πήρε τον αριθμό **1327/2021**

Θέμα 5. Διατήρηση επιτροπών διαγωνισμών που έχουν οριστεί το 2020 για συμβάσεις που δεν έχουν ολοκληρωθεί (εισηγήτρια Α. Κωνσταντινίδου)

Το θέμα εισηγήθηκε η κ. Α. Κωνσταντινίδου και ενημέρωσε τα μέλη του Δ.Σ ότι σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 221 του Ν. 4412/2016 «Με απόφαση της αναθέτουσας αρχής συγκροτούνται γνωμοδοτικά όργανα για συγκεκριμένη σύμβαση ή περισσότερες ή σε ετήσια βάση για τις συμβάσεις που συνάπτει η αναθέτουσα αρχή. Η ύπαρξη οργάνων σε ετήσια βάση δεν αποκλείει τη συγκρότηση οργάνου συγκεκριμένης/ων σύμβασης ή συμβάσεων. Εφόσον τα όργανα συγκροτούνται σε ετήσια βάση, οι διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων που δεν έχουν ολοκληρωθεί εντός του έτους, συνεχίζονται και ολοκληρώνονται από το ίδιο όργανο».

Το 2020 είχαν οριστεί επιτροπές για διάφορους διαγωνισμούς του Φορέα Διαχείρισης που δεν έχουν ολοκληρωθεί.

Με βάση τα παραπάνω η κ. Κωνσταντινίδου εισηγήθηκε τη διατήρηση των επιτροπών για συμβάσεις που δεν έχουν ολοκληρωθεί και για το έτος 2021.

Στην συνέχεια ο Πρόεδρος του Δ.Σ κάλεσε τα μέλη να ψηφίσουν

Μετά από διαλογική συζήτηση, το σώμα

αποφάσισε ομόφωνα

τη διατήρηση επιτροπών διαγωνισμών που έχουν οριστεί το 2020 για συμβάσεις που δεν έχουν ολοκληρωθεί και για το έτος 2021

Η απόφαση αυτή πήρε τον αριθμό **1328/2021**

Θέμα 6. Έγκριση του πρακτικού της επιτροπής παρακολούθησης παραλαβής του 7ου Παραδοτέου της εταιρείας «Lever-Σύμβουλοι Ανάπτυξης» στο πλαίσιο του Interreg Ελλάδα – Βουλγαρία 2014 – 2020 (εισηγήτρια Α. Κωνσταντινίδου)

Το θέμα εισηγήθηκε η κ. Α. Κωνσταντινίδου και παρουσίασε στα μέλη του Δ.Σ το πρακτικό της επιτροπής παρακολούθησης παραλαβής του 7ου Παραδοτέου της εταιρείας «Lever-Σύμβουλοι Ανάπτυξης» στο πλαίσιο του Interreg Ελλάδα – Βουλγαρία 2014 – 2020.

ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ

7^{ου} Παραδοτέου της εταιρείας «Lever-Σύμβουλοι Ανάπτυξης»
στο πλαίσιο του Προγράμματος Συνεργασίας Interreg V-A Ελλάδα – Βουλγαρία 2014 – 2020

Στην Δαδιά, σήμερα Παρασκευή 4/12/2020 και ώρα 12:00 μ.μ. συνεδρίασε (μετά την υπ' αριθμ. 1018/3-12-2020 πρόσκληση) η Επιτροπή παρακολούθησης – παραλαβής του Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Δάσους Δαδιάς – Λευκίμης – Σουφλίου που ορίστηκε σύμφωνα με την υπ' αριθ. 1132/2020 απόφαση της 140ης συνεδρίασης του ΔΣ και αποτελείται από τους:

Δ. Αλεξίου, Φ. Τσιατάλτζιαλη, Χ. Μπαμπάκα

Αντικείμενο της συνεδρίασης ήταν η παραλαβή του 7ου παραδοτέου της εταιρείας «Lever-Σύμβουλοι Ανάπτυξης» με τίτλο «COMMON CROSS – BORDER POLICIES FOR FORESTRY PROTECTION/FORPRO» το οποίο χρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα Εδαφικής Συνεργασίας «INTERREG V-A Ελλάδα - Βουλγαρία 2014 – 2020».

Η επιτροπή, μετά την εξέταση του παραδοτέου και λαμβάνοντας υπόψη την από 24/7/2020 πρόσθετη πράξη στη σύμβαση παροχής υπηρεσιών για την «Υπηρεσία του συντονισμού, οικονομικής παρακολούθησης και υποστηρικτικών δράσεων του έργου FOR-PRO του INTERREG 2014-2020 ΕΛΛΑΔΑ – ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ», διαπίστωσε ότι:

Παραδόθηκαν τα προβλεπόμενα παραδοτέα με βάση τους συμβατικούς όρους και υποχρεώσεις του Αναδόχου.

Τα παραδοτέα του Συμβούλου για τη Διαχείριση και το Συντονισμό του έργου «FOR-PRO» στην περίοδο αναφοράς είναι τα ακόλουθα: FORPRO Interreg Greece-Bulgaria 2014-2020 Παραδοτέο D.2.3.4 Διοργάνωση τελικής ημερίδας

Η επιτροπή έχοντας υπόψη τα παραπάνω
εισηγείται ομόφωνα

την παραλαβή των αναφερόμενων παραδοτέων

Το παρόν πρακτικό διαβιβάζεται στο Διοικητικό Συμβούλιο του Φορέα Διαχείρισης για επικύρωση.

ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ – ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ

Αλεξίου Δέσποινα

Τριανταφυλλιά Τσιατάλτζιαλη

Χρυσούλα Μπαμπάκα

Στην συνέχεια ο Πρόεδρος του Δ.Σ κάλεσε τα μέλη να ψηφίσουν

Μετά από διαλογική συζήτηση, το σώμα

αποφάσισε ομόφωνα

την έγκριση του πρακτικού της επιτροπής παρακολούθησης παραλαβής του 7ου Παραδοτέου της εταιρείας «Lever-Σύμβουλοι Ανάπτυξης» στο πλαίσιο του Interreg Ελλάδα – Βουλγαρία 2014 – 2020.

Η απόφαση αυτή πήρε τον αριθμό **1329/2021**

Θέμα 7. Γνωμοδότηση για ανόρυξη δύο γεωτρήσεων για κάλυψη υδρευτικών αναγκών στο Δήμο Αρριανών (εισηγητής Στ. Τσιαντικούδης)

Το θέμα εισηγήθηκε ο κ. Τσιαντικούδης.

Το έργο των δύο γεωτρήσεων βρίσκεται στην περιοχή natura GR 1130011, «Κουλάδα Φιλιούρη» και στις παρακάτω συντεταγμένες ΕΓΣΑ

A/A	X	Y
Κέχρος	658958	4563376
Εσοχή	648338	4566582

WGS84

A/A	X	Y
Κέχρος	41°12'31.24"N	25°53'51.84"E
Εσοχή	41°14'22.50"N	25°46'19.01"E

Κατάταξη του έργου

Η κατάταξη του συγκεκριμένου έργου ορίζεται με βάση την ποσότητα νερού που θα αντλείται ετησίως. Αναφέρεται ότι θα αντλούνται για τους δύο οικισμούς οι παρακάτω ποσότητες ετησίως

Οικισμός	Συνολικός όγκος νερού (m3 / έτος)
Κέχρος	45.625
Εσοχή	45.625

Επομένως, δεν ξεπερνούν τις 50.000 m3 / έτος που είναι το όριο για την κατάταξη στην κατηγορία Β, της

Ομάδας 2. Υδραυλικά έργα

Το έργο είναι χαμηλότερα από την κατηγορία Β.

Τεχνική Περιγραφή

Αφορά την ανόρυξη δύο (2) νέων υδρογεωτρήσεων, οι οποίες αποσκοπούν στην κάλυψη των υδρευτικών αναγκών του Δήμου Αρριανών στις περιοχές των οικισμών Κέχρου και της Εσοχής

Πρόκειται για σημειακή επέμβαση που πραγματοποιείται με χρήση γεωτρύπανου με κατάλληλο γεωτρητικό και μηχανικό εξοπλισμό

Για τις εν λόγω γεωτρήσεις, η μεταφορά του γεωτρυπάνου και του λοιπού εξοπλισμού θα πραγματοποιηθεί με φορτηγό όχημα. Η μεταφορά θα γίνει από υφιστάμενο οδικό δίκτυο

Η διάμετρος διάτρησης δεν αναμένεται να είναι μεγαλύτερη από 15''-17'' ίντσες (inches).

Το βάθος των γεωτρήσεων θα είναι 90 μ ± 20 μ.

Κατά τη διάρκεια της γεωτρητικής διαδικασίας απαιτείται επαρκής ποσότητα νερού για τη δημιουργία του διατρητικού ρευστού και για το λόγο αυτό ενδέχεται η παρουσία μικρού βυτιοφόρου. Σχετικά με το διατρητικό ρευστό, οι λάκκοι λάσπης και νερού που δημιουργούνται είναι προσωρινοί.

Μετά το πέρας των διατρητικών εργασιών, οι οποίες αναμένεται να διαρκέσουν 2 – 3 εβδομάδες, οι λάκκοι λάσπης αποκαθίστανται και το στόμιο της γεώτρησης σφραγίζεται

Συνοδά Έργα

Θα κατασκευαστεί μικρό δώμα εμβαδού περίπου 2 τ.μ. για τη διαφύλαξη των παρελκομένων της κάθε γεώτρησης (π.χ. κινητήρας αντλίας, ηλεκτρολογικός εξοπλισμός) Η μεταφορά του αντλούμενου νερού προς τις υδρευόμενες περιοχές θα πραγματοποιηθεί με αγωγό διαμέτρου 110 mm.

Για την γεώτρηση της περιοχής του Κέχρου, το μήκος του αγωγού θα προσεγγίζει τα 150 ± 75 μ., καθώς πρόκειται να συνδεθεί σε υφιστάμενο δίκτυο παρακείμενης υδρευτικής γεώτρησης.

Για την γεώτρηση στην περιοχή της Εσοχής, το μήκος του αγωγού προς τη δεξαμενή αποθήκευσης νερού εκτιμάται ότι θα φτάσει τα 500 – 600 μ.

Η τοποθέτηση των αγωγών δύναται να είναι είτε επιφανειακή είτε υπεδάφια. Στην περίπτωση υπεδάφιας τοποθέτησης ο αγωγός τοποθετείται σε αυλάκι βάθους 0,3 – 0,4 μ. το οποίο καλύπτεται επί τόπου.

Συμπέρασμα

Το έργο δεν αναμένεται να έχει αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον γιατί οι εργασίες θα είναι προσωρινές και για ορισμένο χρονικό διάστημα μέχρι να ολοκληρωθούν.

Ο κ. Τσιαντικούδης εισηγείται θετικά για το έργο. Οι εργασίες του έργου αυτού να πραγματοποιηθούν εκτός αναπαραγωγικής περιόδου, και πιο συγκεκριμένα εκτός της περιόδου από Μάρτιο μέχρι και Ιούνιο.

Στην συνέχεια ο Πρόεδρος του Δ.Σ κάλεσε τα μέλη να ψηφίσουν

Μετά από διαλογική συζήτηση, το σώμα

αποφάσισε ομόφωνα

να συμφωνήσει με την εισήγηση και να γνωμοδοτήσει θετικά για ανόρυξη δύο γεωτρήσεων για κάλυψη υδρευτικών αναγκών στο Δήμο Αρριανών με την προϋπόθεση οι εργασίες να πραγματοποιηθούν εκτός αναπαραγωγικής περιόδου, και πιο συγκεκριμένα εκτός της περιόδου από Μάρτιο μέχρι και Ιούνιο

Η απόφαση αυτή πήρε τον αριθμό **1330/2021**

Θέμα 8. Έγκριση πρακτικού αξιολόγησης της επιτροπής ανάθεσης για αποσφράγιση οικονομικών προσφορών για τη διακήρυξη με Α.Π.832/23-09-2020 για προμήθεια δορυφορικών πομπών (εισηγήτρια Σ. Ζακκάκ)

Το θέμα εισηγήθηκε η κ. Ζακκάκ και παρουσίασε στα μέλη του Δ.Σ το πρακτικό αξιολόγησης της επιτροπής ανάθεσης για αποσφράγιση οικονομικών προσφορών για τη διακήρυξη με Α.Π.832/23-09-2020 για προμήθεια δορυφορικών πομπών.

ΓΙΑ ΑΠΟΣΦΡΑΓΙΣΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΓΙΑ ΤΗ
ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΓΙΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΔΟΡΥΦΟΡΙΚΩΝ ΠΟΜΠΩΝ

Στη Δαδιά, σήμερα Δευτέρα 7/12/2020 και ώρα 09:00 π.μ. συνεδρίασαν τα τρία τακτικά μέλη της Επιτροπής Ανάθεσης του Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Δάσους Δαδιάς – Λευκίμης – Σουφλίου για «Προμήθεια Δορυφορικών Πομπών» που ορίστηκε σύμφωνα με την υπ' αριθ. 1158/2020 απόφαση της 142^{ης}/07-02-2020 συνεδρίασης του ΔΣ αποτελούμενη από τους:

Παπαλεξανδρή Χαράλαμπο, Πρόεδρος

Σύλβια Ζακκάκ, ως μέλος

Χαλιβελέντζιο Αθανάσιο, ως μέλος

για να συνεχίσει την αξιολόγηση της προσφοράς που κατατέθηκε στο πλαίσιο διενέργειας του ανοικτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού «Διακήρυξη για προμήθεια δορυφορικών πομπών» (Αριθ. Διακήρυξης 832/23-09-2020), η οποία έλαβε τον αριθμό συστήματος ΕΣΗΔΗΣ 99584, δημοσιεύθηκε νομίμως και αναρτήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων λαμβάνοντας ΑΔΑΜ 20PROC007355634 2020-09-23, στο πλαίσιο της πράξης «Επιχορήγηση του Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Δάσους Δαδιάς – Λευκίμης – Σουφλίου για δράσεις διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών, ειδών και οικοτόπων» με κωδικό ΟΠΣ 5033258 του ΥΜΕΠΕΡΑΑ.

1. Στην προηγούμενη συνεδρίαση της 27-10-2020 τα μέλη της επιτροπής διαπίστωσαν ότι υποβλήθηκε μια προσφορά για το Τμήμα 2 της διακήρυξης από τον οικονομικό φορέα «Σ. Βασιλούδη, Δ. Ταταρίδης Ο.Ε.». Μετά από τον έλεγχο των δικαιολογητικών και της τεχνικής προσφοράς του υποψηφίου αναδόχου τα μέλη της επιτροπής εισηγήθηκαν ομόφωνα να ζητηθούν διευκρινήσεις. Πιο συγκεκριμένα η επιτροπή εισηγήθηκε:

- την κλήση του προσφέροντα οικονομικού φορέα «Σ. Βασιλούδη, Δ. Ταταρίδης Ο.Ε.» για την ορθή συμπλήρωση της έλλειψης του ΤΕΥΔ, σχετικά με το στο Μέρος II «Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα», Α: «Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα», «Γενικές πληροφορίες», Ερώτημα «Κατά περίπτωση, ο οικονομικός φορέας είναι εγγεγραμμένος σε επίσημο κατάλογο/Μητρώο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων ή διαθέτει ισοδύναμο πιστοποιητικό (π.χ. θάσει εθνικού συστήματος (προ)επιλογής);» και τον προσδιορισμό του χρόνου εγγύησης καλής λειτουργίας του υπό προμήθεια εξοπλισμού

Το συγκεκριμένο πρακτικό επικυρώθηκε με την υπ' αριθμ. 1306/2020 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της αναθέτουσας αρχής. Κατόπιν απεστάλη στον προσφέροντα μέσω ΕΣΗΔΗΣ το έγγραφο (αρ. πρωτ. 1015/01-12-2020) για την αποστολή συμπληρωματικών δικαιολογητικών και διευκρινήσεων έως 08-12-2020.

2. Ο υποψήφιος ανάδοχος απέστειλε μέσω του συστήματος ΕΣΗΔΗΣ απάντηση στις 03-12-2020, συνεπώς η αποστολή των διευκρινίσεων ήταν έγκαιρη.
3. Στην παρούσα συνεδρίαση η επιτροπή συνέχισε τη διαδικασία αξιολόγησης της προσφοράς. Μετά τον έλεγχο της απάντησης του οικονομικού φορέα προέκυψαν τα εξής:
 - Ο φάκελος των δικαιολογητικών του οικονομικού φορέα για το Τμήμα 2 του διαγωνισμού είναι «ΠΛΗΡΗΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ».
 - Τα προσφερόμενα είδη καλύπτουν πλήρως τις απαιτήσεις του διαγωνισμού, όπως ορίζονται στο παράρτημα Ι της διακήρυξης.

Το παρόν κοινοποιείται στην αναθέτουσα αρχή, προκειμένου η τελευταία να ορίσει την ημερομηνία και ώρα αποσφράγισης του υποφακέλου των οικονομικών προσφορών.

ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ – ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ

Σύλβια Ζακκάκ

Αθανάσιος Χαλιβελέντζιος

Χαράλαμπος Παπαλεξανδρής

ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ
ΓΙΑ ΑΠΟΣΦΡΑΓΙΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΓΙΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ
ΔΟΡΥΦΟΡΙΚΩΝ ΠΟΜΠΩΝ

Στη Δαδιά, σήμερα Τρίτη 8/12/2020 και ώρα 15:00 π.μ. συνεδρίασαν τα τρία τακτικά μέλη της Επιτροπής Ανάθεσης του Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Δάσους Δαδιάς – Λευκίμης – Σουφλίου για «Προμήθεια Δορυφορικών Πομπών» που ορίστηκε σύμφωνα με την υπ' αριθ. 1158/2020 απόφαση της 142^{ης}/07-02-2020 συνεδρίασης του ΔΣ αποτελούμενη από τους:

Παπαλεξανδρή Χαράλαμπο, Πρόεδρος

Σύλβια Ζακκάκ, ως μέλος

Χαλιβελέντζιο Αθανάσιο, ως μέλος

για να προβεί στην ηλεκτρονική αποσφράγιση και αξιολόγηση των οικονομικών προσφορών που κατατέθηκαν στο πλαίσιο διενέργειας του ανοικτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού «Διακήρυξη για προμήθεια δορυφορικών πομπών» (Αριθ. Διακήρυξης 832/23-09-2020), η οποία έλαβε τον αριθμό συστήματος ΕΣΗΔΗΣ 99584, δημοσιεύθηκε νομίμως και αναρτήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων λαμβάνοντας ΑΔΑΜ 20PROC007355634 2020-09-23, στο πλαίσιο της πράξης «Επιχορήγηση του Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Δάσους Δαδιάς – Λευκίμης – Σουφλίου για δράσεις διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών, ειδών και οικοτόπων» με κωδικό ΟΠΣ 5033258 του ΥΜΕΠΕΡΑΑ.

Προκειμένου να προβεί στην ηλεκτρονική αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών, η Επιτροπή συνδέθηκε στο ΕΣΗΔΗΣ με τα διαπιστευτήρια (όνομα χρήστη και κρυφό προσωπικό κωδικό πρόσβασης), επέλεξε τον ηλεκτρονικό διαγωνισμό 85585. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι μέχρι το στάδιο αυτό της διαδικασίας δεν ήταν δυνατή η πρόσβαση στο περιεχόμενο των οικονομικών προσφορών. Στη συνέχεια, τα μέλη της Επιτροπής που διαθέτουν τους απαραίτητους κωδικούς για την αποσφράγιση των προσφορών καταχώρισαν διαδοχικά σε ειδική φόρμα του συστήματος τα διαπιστευτήριά τους προκειμένου να αποσφραγιστούν οι προσφορές. Αμέσως μετά την παραπάνω διαδικασία (καταχώρησης στο σύστημα των διαπιστευτηρίων από κάθε μέλος της επιτροπής), οι προσφορές αποσφραγίστηκαν και συγκεκριμένα ο υποφάκελος «οικονομική προσφορά».

Διαπιστώθηκε ότι υπέβαλε οικονομική προσφορά ο κάτωθι οικονομικός φορέας:

A/A	Ονοματεπώνυμο	Ημερομηνία υποβολής προσφοράς
1	Σ. Βασιλούδη, Δ. Ταταρίδης Ο.Ε.	14/10/2020

Το ύψος της οικονομικής προσφοράς οικονομικού φορέα «Σ. Βασιλούδη, Δ. Ταταρίδης Ο.Ε.» για το Τμήμα 2 ανέρχεται στο ποσό των 34.999,92 € (χωρίς ΦΠΑ), 43.399,90 € συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, η οποία κρίνεται αποδεκτή, καθώς είναι σύμφωνη με τους όρους της διακήρυξης.

Η Επιτροπή λαμβάνοντας υπόψη:

- Την υπ' αριθμ. 832/23-09-2020 διακήρυξη του Φορέα Διαχείρισης
- Τις υποβληθείσες προσφορές
- Τις διατάξεις του Ν. 4412/2016

Εισηγείται προς το Διοικητικό Συμβούλιο του Φορέα Διαχείρισης:

- Την ανάδειξη του οικονομικού φορέα «Σ. Βασιλούδη, Δ. Ταταρίδης Ο.Ε.» ως προσωρινού αναδόχου του διαγωνισμού «Διακήρυξη για προμήθεια δορυφορικών πομπών» - ΤΜΗΜΑ 2 - «Προμήθεια δορυφορικών πομπών για αρπακτικά πουλιά», καθότι η προσφορά του (ύψους 43.399,90 € συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ) είναι η μοναδική, και είναι πλήρης και σύμφωνη με τους όρους της διακήρυξης.

Η Επιτροπή ολοκλήρωσε τις εργασίες της και διαβιβάζει το παρόν πρακτικό στο Διοικητικό Συμβούλιο του Φορέα Διαχείρισης προς επικύρωση.

ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ

Σύλβια Ζακκάκ

Αθανάσιος Χαλιβελέντζιος

Χαράλαμπος Παπαλεξανδρής

Στην συνέχεια ο Πρόεδρος του Δ.Σ κάλεσε τα μέλη να ψηφίσουν

Μετά από διαλογική συζήτηση, το σώμα

αποφάσισε ομόφωνα

- την έγκριση των πρακτικών αξιολόγησης της επιτροπής ανάθεσης για αποσφράγιση προσφορών, έλεγχο δικαιολογητικών συμμετοχής και αξιολόγηση οικονομικών προσφορών για τη διακήρυξη με Α.Π.832/23-09-2020 για προμήθεια δορυφορικών πομπών
- την ανάδειξη του οικονομικού φορέα «Σ. Βασιλούδη, Δ. Ταταρίδης Ο.Ε.» ως προσωρινού αναδόχου του διαγωνισμού «Διακήρυξη για προμήθεια δορυφορικών πομπών» - ΤΜΗΜΑ 2 - «Προμήθεια δορυφορικών πομπών για αρπακτικά πουλιά», καθότι η προσφορά του (ύψους 43.399,90 € συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ) είναι η μοναδική, και είναι πλήρης και σύμφωνη με τους όρους της διακήρυξης
- την κλήση της εταιρίας «Σ. Βασιλούδη, Δ. Ταταρίδης Ο.Ε.» για την υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης για την διαδικασία κήρυξης της ως οριστικού αναδόχου

Η απόφαση αυτή πήρε τον αριθμό **1331/2021**

Θέμα 9. Αίτημα της «Έβρος Ενεργειακή Κοινότητα» για παροχή δεδομένων (εισηγήτρια Σ. Ζακκάκ)

Το θέμα εισηγήθηκε η κ. Σ. Ζακκάκ και ενημέρωσε τα μέλη ότι η «Έβρος Ενεργειακή Κοινότητα», με το από 08/12/2020 ηλεκτρονικό μήνυμά της, αιτείται τη διάθεση δεδομένων πτήσεων πουλιών που διαθέτει ο Φορέας Διαχείρισης για την αξιολόγηση επιπτώσεων σε 2 προτεινόμενες θέσεις χωροθέτησης ΑΣΠΗΕ.

Ο Φορέας Διαχείρισης μπορεί να διαθέσει δεδομένα που αφορούν οκτώ δορυφορικού πομπούς Μαυρόγυπα που προμηθεύτηκε στο πλαίσιο του προγράμματος ΕΠΠΕΡΑΑ, καθώς

οι υπόλοιποι πομποί των πουλιών που παρακολουθούνται είναι του προγράμματος LIFE Re-Vultures και δεν έχει δικαίωμα διάθεσης των στοιχείων σε τρίτους.

Βάσει των απαντήσεων που έχει δώσει ο Φορέας Διαχείρισης σε αντίστοιχα προηγούμενα αιτήματα εταιριών και άλλων φορέων και δεδομένου ότι τα δεδομένα τηλεμετρίας που διαθέτει ο Φορέας Διαχείρισης είναι απαραίτητα για την κατά το δυνατό ακριβέστερη εκτίμηση των επιπτώσεων από την εγκατάσταση ΑΣΠΗΕ, προτείνεται να παρασχεθούν τα παρακάτω στοιχεία δορυφορικής τηλεμετρίας για τους Μαυρόγυπες που φέρουν πομπό στο πλαίσιο υλοποίησης του προγράμματος ΕΠΠΕΡΑΑ:

1.
 - a. Πίνακας παρουσίας κάθε πουλιού ανά ημέρα σε ακτίνα 2χλμ από τις Α/Γ των ΑΣΠΗΕ (κωδικοί πουλιών ανά ημέρα καταγραφής) και αντίστοιχο πεδίο που θα δηλώνει την πιθανή δραστηριότητα του πουλιού (standing, moving). Ως «standing» ορίζονται τα πουλιά με ταχύτητα $<0.83\text{m/s}$ ή 3km/h = πιθανή τροφοληψία ή ημερήσια κούρνια ή σε νυχτερινή κούρνια).
 - b. Πίνακας παρουσίας κάθε πουλιού ανά ημέρα σε ακτίνα 250μ από τις Α/Γ (κωδικοί πουλιών ανά ημέρα καταγραφής).
2. Χάρτης με τις θέσεις καταγραφής τις γραμμές των διελεύσεων των πουλιών σε ακτίνα 2χλμ από τις Α/Γ
3. Πίνακας με αναλυτικά στοιχεία για τους δορυφορικούς πομπούς (πόσοι πομποί έχουν τοποθετηθεί και σε πόσα πουλιά, χρονική περίοδος λειτουργίας, ώρες λειτουργίας ανά ημέρα)
4. Επικαιροποιημένο πίνακα ανευρέσεων νεκρών αρπακτικών πουλιών στην περιοχή του Έβρου – Ροδόπης από προσκρούσεις με Α/Γ ή άλλες υποδομές.

Για τα στοιχεία του πίνακα 1b διευκρινίζεται ότι δεδομένου ότι οι πομποί καταγράφουν τη θέση του πουλιού ανά 3 λεπτά το μέγιστο, οι καταγραφές που έχουν γίνει εντός της ζώνης 250μ από της Α/Γ αποτελούν υποσύνολο της πραγματικής συχνότητας παρουσίας του είδους, καθώς η πιθανότητα η στιγμή καταγραφής της θέσης να συμπίπτει με τη στιγμή κατά την οποία το πουλί διέρχεται από τη ζώνη αυτή είναι πολύ μικρή, ενώ παράλληλα καταγράφονται οι μετακινήσεις μόνο ενός μικρού υποσυνόλου του πληθυσμού. Κατά συνέπεια, οποιαδήποτε εκτίμηση της συχνότητας διελεύσεων από τη ζώνη 250μ από της Α/Γ και του ρίσκου πρόσκρουσης με βάση τα δεδομένα τηλεμετρίας δε μπορεί παρά να είναι ενδεικτική και χαμηλότερη της πραγματικής.

Προτείνεται η χορήγηση της παραπάνω πληροφορίας υπό τους όρους και περιορισμούς της απόφασης 432/2014 της 65ης/12-8-2014 συνεδρίασης του Δ.Σ. σχετικά με «Υιοθέτηση πρωτοκόλλου για τα Πνευματικά Δικαιώματα που αφορούν τα Παραδοτέα Προϊόντα και τα Πρωτογενή Δεδομένα που χειρίζεται ο Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Δάσους Δαδιάς-Λευκίμης-Σουφλίου».

Στην συνέχεια ο Πρόεδρος του Δ.Σ κάλεσε τα μέλη ψηφίσουν

Μετά από διαλογική συζήτηση, το σώμα

αποφάσισε ομόφωνα

την παροχή δεδομένων στην «Έβρος Ενεργειακή Κοινότητα» σύμφωνα με την εισήγηση

Η απόφαση αυτή πήρε τον αριθμό **1332/2021**

Θέμα 10. Γνωμοδότηση επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.) για την κατασκευή και λειτουργία των έργων: «Αιολικός σταθμός παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, ισχύος 44,8MW, στη θέση «ΛΟΦΟΣ - ΠΟΥΛΙΑ» και συνοδά έργα βελτίωσης – διάνοιξης οδοποιία πρόσβασης και κατασκευής εξωτερικού δικτύου μέσης τάσης για την διασύνδεση με το δίκτυο, εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου Αρριανών, Π.Ε. Ροδόπης, της εταιρείας Ε.Σ. ENERGY Ε.Π.Ε. (εισηγήτρια Σ. Ζακκάκ)

Ο Πρόεδρος Δ.Σ, κ. Ποϊραζίδης, ενημέρωσε τα μέλη ότι έχει υποβληθεί στον Φ.Δ αίτημα για γνωμοδότηση επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για την κατασκευή και λειτουργία των έργων των έργων: «Αιολικός σταθμός παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, ισχύος 44,8MW, στη θέση «ΛΟΦΟΣ - ΠΟΥΛΙΑ» και συνοδά έργα βελτίωσης – διάνοιξης οδοποιία πρόσβασης και κατασκευής εξωτερικού δικτύου μέσης τάσης για την διασύνδεση με το δίκτυο, εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου Αρριανών, Π.Ε. Ροδόπης, της εταιρείας Ε.Σ. ENERGY Ε.Π.Ε

Ο Πρόεδρος Δ.Σ, έδωσε τον λόγο στην κ. Ζακκάκ η οποία εισηγήθηκε το θέμα και παρουσίασε στα μέλη του Δ.Σ. την εισήγηση που τους είχε σταλεί μέσω της ηλεκτρονικής αλληλογραφίας του Φ.Δ (η πλήρης εισήγηση δίνεται στο παράρτημα του πρακτικού). Στην συνέχεια, μετά από διαλογική συζήτηση, το σώμα

αποφάσισε ομόφωνα

να συμφωνήσει με την εισήγηση και να γνωμοδοτήσει αρνητικά επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.) για την κατασκευή και λειτουργία των έργων: «Αιολικός σταθμός παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, ισχύος 44,8MW, στη θέση «ΛΟΦΟΣ - ΠΟΥΛΙΑ» και συνοδά έργα βελτίωσης – διάνοιξης οδοποιία πρόσβασης και κατασκευής εξωτερικού δικτύου μέσης τάσης για την διασύνδεση με το δίκτυο, εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου Αρριανών, Π.Ε. Ροδόπης, της εταιρείας Ε.Σ. ENERGY Ε.Π.Ε.

Η απόφαση αυτή πήρε τον αριθμό **1333/2021**

Θέμα 11. Εφαρμογή της υπ' αριθμ. 1317/2020 απόφασης του Δ.Σ «Οφειλές της εταιρείας «Γεωργίτση Δήμητρα και Σια Ε.Ε» από τη μίσθωση ξενώνα του Φ.Δ (εισηγητής Κ. Ποϊραζίδης)

Το θέμα εισηγήθηκε ο κ. Κ. Ποϊραζίδης, Πρόεδρος του Δ.Σ και ενημέρωσε τα μέλη του Δ.Σ ότι σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 1317/2020 απόφαση της 156^{ης} συνεδρίασης του Δ.Σ είχε δοθεί χρονικό όριο πληρωμής οφειλών της εταιρείας «Γεωργίτση Δήμητρα και Σια Ε.Ε» έως 10/01/2021. Ωστόσο σύμφωνα με την από 11/01/2021 επιστολή της κ. Γεωργίτση, νόμιμης εκπροσώπου της εταιρείας, δεν ήταν δυνατή η ολοκλήρωση της πληρωμής έως την 10/01/2021 καθώς δεν ήταν δυνατή η πληρωμή του ποσού των 2.000€ (ποσό έναντι των οφειλών προηγούμενων ετών) το οποίο η κ. Γεωργίτση αναμένει να εισπράξει ως επιστρεπτέα προκαταβολή 5 από το κράτος και επίσης δεν ήταν δυνατή η τιμολόγηση των εσόδων της επιχείρησης από το λογιστήριο του Φ.Δ. καθώς διαπιστώθηκαν διαφορές στα οικονομικά στοιχεία που είχαν υποβληθεί στον Φ.Δ.

Στη συνέχεια ο κ. Ποϊραζίδης έδωσε τον λόγο στην οικονομολόγο του Φ.Δ, την κ. Μ. Κούρδογλου η οποία ανέφερε ότι, ο εξωτερικός συνεργάτης λογιστής του Φορέα Διαχείρισης, κος Μαλτέζος, βλέποντας τις καρτέλες των εσόδων της μισθώτριας εταιρείας διαπίστωσε πως δεν φέρουν καμία σφραγίδα που να αποδεικνύουν ότι της ανήκουν. Για το παραπάνω λόγο ζητήθηκε από την μισθώτρια εταιρεία να υποβάλλονται τα οικονομικά

της στοιχεία σφραγισμένα και υπογεγραμμένα τόσο από την ίδια όσο και από τον λογιστή της, σύμφωνα με τις υποδείξεις του κ. Μαλτέζου.

Επίσης ο λογιστής του Φ.Δ ζήτησε τα έσοδα της εταιρείας να συνοδεύονται και από τις δηλώσεις ΦΠΑ. Με αυτό τον τρόπο διασφαλίζεται ότι τα έσοδα που παρουσιάζει στον Φ.Δ η μισθώτρια εταιρεία είναι αυτά που εμφανίζονται στις καταστάσεις της. Και αυτό γιατί η κ. Κούρδογλου διαπίστωσε ότι στα έσοδα που υπέβαλλε η κ. Γεωργίτση, για το χρονικό διάστημα από τον Απρίλιο του 2020 μέχρι και τον Ιούνιο του 2020 υπάρχουν διαφορές στα οικονομικά στοιχεία μεταξύ περιόδων και συνόλων, συγκεκριμένα παρουσιάζονται έσοδα περιόδου 19.039,71€, ενώ τα συνολικά έσοδα της ήταν, με βάση της καταστάσεις που υπέβαλλε για το τρίμηνο, 33.068,75€. Δηλαδή τα έσοδα της φαίνονται μειωμένα κατά 14.029,04€, ποσό που αντιστοιχεί σε έσοδα για τον Φορέα Διαχείρισης ύψους 771,60€ ($14.029,04 \times 5,5\%$).

Επιπλέον, όταν η κυρία Γεωργίτση υπέβαλλε στις 07/01/21 τα οικονομικά στοιχεία της εταιρείας για την ίδια περίοδο (από Απρίλιο του 2020 έως τον Ιούνιο του 2020) υπογεγραμμένα από την ίδια, όπως της ζητήθηκε, διαπιστώθηκε νέα διαφορά, καθώς στη δήλωση ΦΠΑ τα συνολικά της έσοδα ανέρχονταν σε 38.898,94€, δηλαδή άλλο ένα ποσό της τάξεως των 5.830,19€ για το ίδιο χρονικό διάστημα.

Επίσης από την δήλωση ΦΠΑ για το πρώτο τρίμηνο του 2020 διαπιστώθηκε ότι δηλώθηκαν στο Φορέα λιγότερα έσοδα, συγκεκριμένα 8.072,45€. Ενώ για το διάστημα από τον Ιούλιο μέχρι και τον Σεπτέμβριο δηλώνει έσοδα 4.052,99 έναντι 12.641,15€ που εμφανίζονται στη δήλωση ΦΠΑ. Για τους μήνες Οκτώβριο έως Δεκέμβριο δεν υπάρχει δήλωση ΦΠΑ, καθώς το ΦΠΑ καταχωρείτε στο taxis μέχρι το τέλος του επόμενου από την λήξη τριμήνου μήνα. Σύμφωνα με τις καταστάσεις που μας έφερε η εταιρεία για τον Οκτώβριο και Νοέμβριο δεν φαίνεται κάποια διαφορά.

Σε αυτό το σημείο, η κ. Κούρδογλου επισημαίνει ότι, η εταιρεία έχει στο ίδιο ΑΦΜ και δεύτερη δραστηριότητα, το τουριστικό γραφείο, και μπορεί κάποια έσοδα να ανήκουν σε αυτή την δραστηριότητα της. Γι' αυτό θα πρέπει η κ. Γεωργίτση να εξηγήσει και να υποβάλλει στον Φ.Δ όλα εκείνα τα σχετικά παραστατικά ώστε να γίνει έλεγχος και να βρεθεί το ποσό που αντιστοιχεί στα έσοδα εκείνα στα οποία η μισθώτρια οφείλει ποσοστό, βάση σύμβασης, στο Φορέα Διαχείρισης.

Τέλος, η κ. Κούρδογλου ανέφερε ότι για τις διαφορές αυτές που αντιλήφθηκε στις 23/11/20 ενημέρωσε τον Πρόεδρο του Δ.Σ, την κα. Κωνσταντινίδου και τον λογιστή του Φορέα Διαχείρισης. Τέλος, παραθέτει όλη την επικοινωνία τόσο με την κα. Γεωργίτση, όσο και την ενημέρωση προς τον Πρόεδρο, την κα. Κωνσταντινίδου και το λογιστή όταν διαπίστωσε και δεύτερη παραποίηση στοιχείων στα έσοδα που κατατέθηκαν στο Φορέα Διαχείρισης (συνημμένα στο παράρτημα του παρόντος πρακτικού).

Στη συνέχεια τον λόγο ζήτησε η κ. Κωνσταντινίδου η οποία δήλωσε στα μέλη του Δ.Σ ότι αμέσως μόλις ενημερώθηκε για τη διαφορά που διαπίστωσε η κ. Κούρδογλου στα οικονομικά στοιχεία της εταιρείας, ζήτησε να ενημερωθεί από την κ. Κούρδογλου ο Πρόεδρος του Δ.Σ, ο λογιστής του Φ.Δ, και να πρωτοκολληθούν τα υποβληθέντα από την κ. Γεωργίτση στοιχεία όπως και έγινε. Επιπλέον, ανέφερε ότι είχε ενημερώσει προφορικά για τη παραπάνω διαφοροποίηση των οικονομικών στοιχείων, η ίδια, τα μέλη του Δ.Σ στην 156^η συνεδρίαση του Δ.Σ την 27/11/2020.

Μετά από τα παραπάνω ο κ. κ. Ποϊραζίδης, έδωσε τον λόγο στην κ. Γεωργίτση η οποία υποστήριξε ότι η διαφορά πιθανόν να οφείλεται στις άλλες δύο οικονομικές δραστηριότητες που ασκεί η εταιρεία και ζήτησε προθεσμία έως 31/01/2021 για να προσκομίσει τα οικονομικά στοιχεία που τεκμηριώνουν τη διαφοροποίηση.

Στην συνέχεια και μετά από διαλογική συζήτηση, ο Πρόεδρος του Δ.Σ κάλεσε τα μέλη ψηφίσουν και το σώμα

αποφάσισε ομόφωνα

- την τιμολόγηση των εσόδων της εταιρείας για την περίοδο Ιουλίου 2020 - Νοεμβρίου 2020, σύμφωνα με τα στοιχεία που έχουν υποβληθεί και όχι σύμφωνα με τις διαφορές που διαπιστώθηκαν από την οικονομολόγο του Φ.Δ έως ότου οι διαφορές αυτές τεκμηριωθούν από το λογιστήριο της εταιρείας
- την προσκόμιση της ανανεωμένης εγγυητικής επιστολής από την κ. Γεωργίτση έως 19/01/2021, σύμφωνα με το άρθρο 4 της σχετικής σύμβασης εκμίσθωσης ξενοδοχείου.
- την εξόφληση των ποσών που υπολείπονται βάση της υπ' αριθμ. 1317/2020 απόφασης της 156^{ης} συνεδρίασης του Δ.Σ έως 28/02/2021, ήτοι το ποσό των 2.000€ που αντιστοιχεί στο υπόλοιπο τη ρύθμισης του χρέους για το 2020 και το υπόλοιπο των ποσοστών επί των ακαθαρίστων εσόδων σύμφωνα με την τιμολόγηση του λογιστηρίου του Φ.Δ. Διαφορετικά το σύνολο των οφειλών όλων των ετών θα εισπραχθούν από την εγγυητική επιστολή

Η απόφαση αυτή πήρε τον αριθμό **1334/2021**

Μη υπάρχοντων άλλων θεμάτων ο Πρόεδρος Δ.Σ κήρυξε την λήξη της συνεδρίασης

Τα Μέλη

Η Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

Πιστόλας Κωνσταντίνος

Σκαρτσή Θεοδώρα

Ποϊραζίδης Κωνσταντίνος

Κοράκης Γεώργιος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ 158^{ΗΞ} ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Θέμα 10. Γνωμοδότηση επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.) για την κατασκευή και λειτουργία των έργων: «Αιολικός σταθμός παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, ισχύος 44,8MW, στη θέση «ΛΟΦΟΣ - ΠΟΥΛΙΑ» και συνοδά έργα βελτίωσης – διάνοιξης οδοποιία πρόσβασης και κατασκευής εξωτερικού δικτύου μέσης τάσης για την διασύνδεση με το δίκτυο, εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου Αρριανών, Π.Ε. Ροδόπης, της εταιρείας Ε.Σ. ENERGY Ε.Π.Ε. (εισηγήτρια Σ. Ζακκάκ)

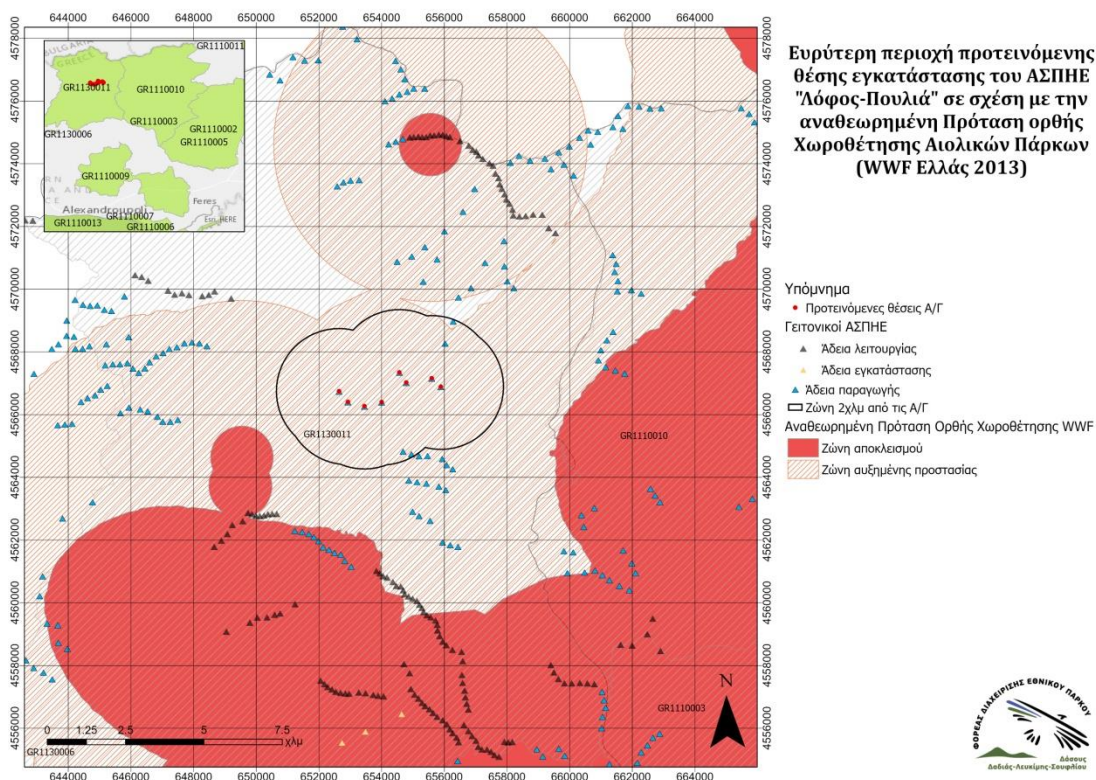
1. Γενικά στοιχεία

Η υπό εξέταση ΜΠΕ αφορά σε Αιολικό Σταθμό Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΣΠΗΕ) συνολικής ισχύος 44,80 MW αποτελούμενο από 8 ανεμογεννήτριες (Α/Γ) και είναι

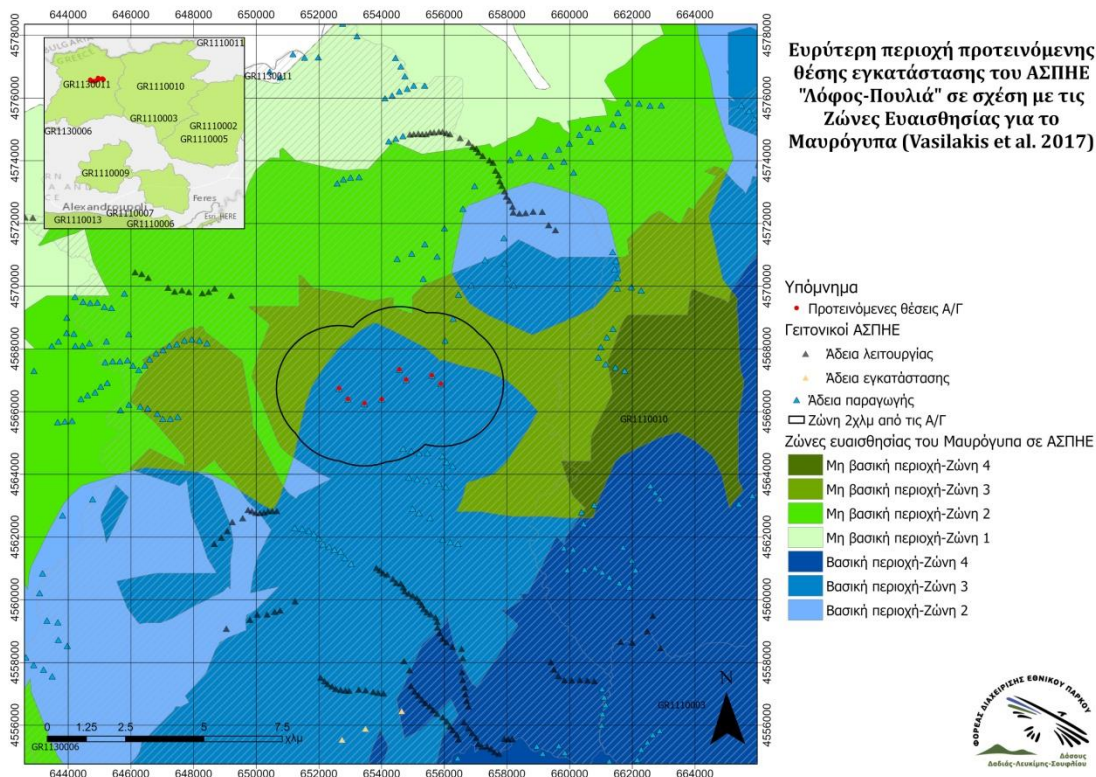
κατηγορίας Α2. Οι Α/Γ θα είναι τύπου Vestas V150-5,6MW (5,6 MW, 3 πτερυγίων, διαμέτρου ρότορα 150m, σε σωληνωτό πύργο ύψους 105m). Για την πρόσβαση στο έργο θα γίνει βελτίωση της υφιστάμενης οδοποιίας σε μήκος 5.412,74m. Τα νέα, προς διάνοιξη, οδικά τμήματα έχουν συνολικό μήκος 1.446,77m. Θα εγκατασταθούν επίσης τρεις προκατασκευασμένοι οικίσκοι ελέγχου τύπου ISOBOX. Η σύνδεση του ΑΣΠΗΕ με το δίκτυο προτείνεται να γίνει σε νέο Υποσταθμό (Υ/Σ) Ανύψωσης Τάσης 33/150kV. ο οποίος θα κατασκευαστή στην περιοχή εγκατάστασης του ΑΣΠΗΕ ή στη ζώνη όδευσης της γραμμής μεταφοράς ΚΥΤ ΝΕΑΣ ΝΑΤΑΣ – Υ/Σ ΟΡΕΣΤΑΔΑΣ στο τμήμα ΚΥΤ ΝΕΑΣ ΣΑΝΤΑΣ- ΤΑΠ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗ σύμφωνα με την προσφορά σύνδεσης του ΑΔΜΗΕ ΑΡ/ΗΜ/ΔΣΣΑΣ/20793/23-11-2018. Θα κατασκευαστεί υπόγειο δίκτυο Μ.Τ. (33kV) μήκους 5,4χλμ., το οποίο θα ξεκινάει από το γήπεδο εγκατάστασης των οικίσκων ελέγχου του αιολικού σταθμού με κατεύθυνση νότια ανατολικά, μέχρι να φτάσει ανατολικά του χωριού Κερασιά στον νέο Υ/Σ Ανύψωσης Τάσης 33/150kV.

Ο ΑΣΠΗΕ εντοπίζεται εντός της ΖΕΠ GR1130011 – Κοιλιάδα Φιλιούρη. Επιπλέον, σε απόσταση περίπου 3.8χλμ ανατολικά του ΑΣΠΗΕ εντοπίζεται η ΖΕΠ GR1110010 και περίπου 22χλμ ανατολικά, η ΖΕΠ GR1110002. Επιπλέον, ο υπό εξέταση ΑΣΠΗΕ εντοπίζεται εντός της Σημαντικής Περιοχής για τα Πουλιά με κωδικό GR008. Στα είδη χαρακτηρισμού της ΖΕΠ GR1130011, καθώς και στα σημαντικά είδη για την ΣΠΠΕ GR008, περιλαμβάνονται ο Μαυρόγυπας *Aegypius monachus*, ο Ασπροπάρης *Neophron percnopterus*, ο Χρυσαιτός *Aquila chrysaetos* και το Όρνιο *Gyps fulvus*, είδη τα οποία έχουν χαρακτηριστεί ως τα πλέον ευπαθή σε αιολικά πάρκα, σε βαθμό που προτείνεται ο αποκλεισμός εγκατάστασης ΑΣΠΗΕ σε ΣΠΠΕ και ΖΕΠ για τις οποίες αποτελούν είδη χαρακτηρισμού (Δημαλέξης et al., 2010). Τα μεγάλα πουλιά με περιορισμένη ικανότητα ελιγμών και μεγάλο φορτίο φτερούγων, όπως τα πτωματοφάγα, διατρέχουν γενικά μεγαλύτερο κίνδυνο πρόσκρουσης με Α/Γ (Brown et al. 1992) καθώς επίσης και τα είδη που συνήθως πετούν την αυγή και το σούρουπο ή τη νύχτα και είναι λιγότερο πιθανό να εντοπίζουν και να αποφεύγουν τις Α/Γ. Ειδικά για τους γύπες, υπάρχουν ενδείξεις ότι η ευαισθησία τους σε προσκρούσεις σχετίζεται και με τις προσαρμογές όρασης τους (για τη τροφοληψία, οπτικό πεδίο προς το έδαφος και όχι προς κατεύθυνση πτήσης, μικρό μετωπικό διοπτρικό πεδίο όρασης, Martin et al. 2012). Στο Τυποποιημένο Έντυπο της ΖΕΠ GR1130011, η «παραγωγή αιολικής ενέργειας» συμπεριλαμβάνεται στις πιέσεις/απειλές με «υψηλή» σημασία.

Η προτεινόμενη περιοχή εγκατάστασης των Α/Γ εμπίπτει στην προτεινόμενη «Ζώνη Αυξημένης Προστασίας» σύμφωνα με την αναθεωρημένη πρόταση ορθής χωροθέτησης αιολικών πάρκων στη Θράκη του WWF Ελλάς (WWF Ελλάς, 2013) (Εικόνα 1). Σε πρόσφατα δημοσιευμένη εργασία, η προτεινόμενη περιοχή εγκατάστασης του ΑΣΠΗΕ χαρακτηρίζεται ως ζώνη υψηλής χρήσης από το Μαυρόγυπα «Core area - Zone 3», εντός της οποίας προτείνεται ο αποκλεισμός χωροθέτησης ΑΣΠΗΕ (Vasilakis et al. 2017) (Εικόνα 2).



Εικόνα 1: Ευρύτερη περιοχή προτεινόμενης θέσης εγκατάστασης του ΑΣΠΗΕ «Λόφος-Πουλιά» σε σχέση με την Αναθεωρημένη Πρόταση Ορθής Χωροθέτησης Αιολικών Πάρκων (WWF Ελλάς 2013)



Εικόνα 2: Ευρύτερη περιοχή προτεινόμενης θέσης εγκατάστασης του ΑΣΠΗΕ «Λόφος-Πουλιά» σε σχέση με τις ζώνες ευαισθησίας για το Μαυρόγυπα (Vasilakis et al. 2017)
Στην ευρύτερη περιοχή του υπό μελέτη ΑΙΟΠΑ βρίσκονται τρεις ΑΣΠΗΕ με άδεια λειτουργίας, σε απόσταση ως 6km (Πατριάρχης (35 Α/Γ), Μοναστήρι (12 Α/Γ) και Κύρτον (12

Α/Γ)), ενώ σε ακτίνα 4km άλλοι τέσσερις (με συνολικά 39 Α/Γ) έχουν λάβει άδεια παραγωγής και πέντε βρίσκονται υπό αξιολόγηση (συνολικά 52 Α/Γ).

2. Αξιολόγηση χρήσης προτεινόμενης θέσης χωροθέτησης ΑΣΠΗΕ από τα αρπακτικά πουλιά

2.1 Γενική αξιολόγηση στοιχείων ΕΟΑ

Η αξιολόγηση των επιπτώσεων του έργου στην орνιθοπανίδα από τους μελετητές γίνεται στο τεύχος «Ειδική Орνιθολογική Μελέτη» που συνυποβλήθηκε με την ΕΟΑ.

Τα στοιχεία που παρατίθενται στη μελέτη έχουν προκύψει από καταγραφές στο πεδίο για τον συγκεκριμένο ΑΣΠΗΕ, οι οποίες ξεκίνησαν τον Οκτώβριο του 2018 και ολοκληρώθηκαν το Σεπτέμβριο του 2019. Πραγματοποιήθηκαν 25 ημέρες καταγραφής, από τέσσερα εποπτικά σημεία για την καταγραφή των αρπακτικών πουλιών, συνολικής διάρκειας 200 ωρών. Ωστόσο, διαπιστώθηκαν ορισμένα σφάλματα στον τρόπο καταγραφής τα οποία επηρεάζουν τη συμπεριφορά των πουλιών και κατά συνέπεια καθιστούν τα δεδομένα που συλλέγονται αναξιόπιστα. Αρχικά, τα σημεία θέας που χρησιμοποιήθηκαν για την καταγραφή των αρπακτικών πουλιών βρισκόταν εντός του πολυγώνου του ΑΣΠΗΕ, σε τρεις από τις τέσσερις περιπτώσεις δε, ταυτίζονται με τις προτεινόμενες θέσεις εγκατάστασης των Α/Γ. Αποτέλεσμα είναι η παρουσία των ερευνητών να επηρεάζει τις κινήσεις των πουλιών. Επιπλέον, από τα πρωτόκολλα πεδίου που παρατίθενται στο παράρτημα Ι, προκύπτει ότι οι καταγραφές σε κάθε σημείο διαρκούσαν συνήθως από μία έως δύο ώρες και ο ίδιος ερευνητής επισκέπτονταν περισσότερα από ένα σημεία την ίδια ημέρα. Η μετακίνηση μεταξύ των σημείων προκαλεί όχληση στα πουλιά με αποτέλεσμα να επηρεάζεται η συμπεριφορά τους. Παράλληλα, η καταγραφή σε κάθε σημείο διαφορετικές ώρες της ημέρας αποτελεί παράγοντα μεροληψίας, καθώς η δραστηριότητα των πουλιών διαφοροποιείται μέσα στη μέρα, με την πιο έντονη δραστηριότητα να καταγράφεται τις πρωινές ώρες. Ενδεικτικά, οι επισκέψεις στο VP3 ξεκινούσαν συνήθως από τις 8πμ έως τις 10πμ, στο VP4 από τις 10πμ έως τις 12μμ, στο VP1 από τις 12μμ έως τις 2μμ, ενώ υπήρξαν και αρκετές περιπτώσεις που η καταγραφή σε κάποιο σημείο ξεκινούσε μετά τις 2μμ. Τέλος, οι επισκέψεις σε κάθε σημείο διέφεραν σημαντικά σε αριθμό, με το VP4 να έχει τις περισσότερες καταγραφές (20) και το VP2 τις λιγότερες (11).

Για τον υπολογισμό του «δείκτη χρήσης του χώρου από αρπακτικά πουλιά», όπως παρουσιάζεται στην παράγραφο 6.2 της μελέτης, λαμβάνει υπόψη μόνο τις ώρες πτήσεις σε σχέση με τις ώρες παρακολούθησης, ενώ δε φαίνεται να έχει γίνει κάποια στάθμιση ανά μονάδα επιφάνειας. Συνεπώς το συμπέρασμα ότι *«Από πλευράς χρήσης του χώρου, όσον αφορά στα αρπακτικά, η δραστηριότητα είναι έντονη σε απόσταση >500m, εκτός του πολυγώνου του ΑΣΠΗΕ και μικρή εντός της περιοχής του έργου»*, είναι απολύτως αναμενόμενη, καθώς όσο μεγαλώνει η απόσταση από τον παρατηρητή, η περιοχή που καλύπτεται από τις παρατηρήσεις είναι μεγαλύτερη (όπως με έναν κυκλικό δίσκου, που όσο απομακρυνόμαστε από το κέντρο, αυξάνει η περίμετρος του κύκλου που σχηματίζεται), με αποτέλεσμα, για παράδειγμα, σε μια περιοχή με ομοιόμορφη κατανομή μία παραμέτρου να έχουμε λιγότερες καταγραφές κοντά στο κέντρο, λόγω μικρότερης έκτασης.

2.2 Αξιολόγηση χρήσης του χώρου ανά είδος

Ο Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Δάσους Δαδιάς-Λευκίμης-Σουφλίου, στο πλαίσιο υλοποίησης του προγράμματος «Προστασία και Διατήρηση της Βιοποικιλότητας Εθνικού Πάρκου Δάσους Δαδιάς – Λευκίμης - Σουφλίου» του ΕΠΠΕΡΑΑ, έχει προμηθευτεί οκτώ δορυφορικούς πομπούς, υψηλής χρονικής συχνότητας, με σκοπό την καταγραφή των μετακινήσεων των ατόμων Μαυρόγυπα διαφόρων ηλικιών, έτσι ώστε να αποτυπωθούν οι βασικοί διάδρομοι μετακίνησης του είδους, οι κύριες περιοχές τροφοληψίας και κούρνιας του κοκ. Οι πομποί αυτοί μέχρι σήμερα έχουν χρησιμοποιηθεί σε 14 πουλιά, από τα οποία τα τρεις συμπλήρωσαν λιγότερες από 100 ημέρες καταγραφής. Στόχος είναι ο αποτελεσματικότερος σχεδιασμός των διαχειριστικών δράσεων για την προστασία του είδους. Ο αριθμός των πομπών αντιστοιχεί περίπου στο 6.5% του πληθυσμού. Οι πομποί αυτοί καταγράφουν τη θέση του πουλιού κάθε 3 λεπτά (υψηλής χρονικής συχνότητας) με

αποτέλεσμα να παρέχουν υψηλή ακρίβεια στην αποτύπωση των διαδρόμων μετακίνησης. Οι ώρες λειτουργίας τους κατά τους χειμερινούς μήνες είναι 06:00-19:00, ενώ κατά τους θερινούς είναι 05:00-21:00, καθώς τα πουλιά κινούνται τις ώρες που έχει φως. Παράλληλα, χρησιμοποιήθηκαν δεδομένα από 27 Μαυρόγυπες (οι τέσσερις από τους οποίους συμπλήρωσαν λιγότερες από 100 ημέρες καταγραφής), στους οποίους έχουν τοποθετηθεί πομποί από το Φορέα Διαχείρισης, στο πλαίσιο του προγράμματος LIFE «Conservation of Black and Griffon vultures in the cross-border Rhodopes mountains» (LIFE RE-VULTURES - LIFE14 NAT/NL/000901 – A2), στο οποίο ο ΦΔ συμμετέχει ως εξωτερικός συνεργάτης και το οποίο χρηματοδοτείται κατά 75% από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (LIFE NATURE). Οι πομποί αυτοί καταγράφουν τη θέση του πουλιού κάθε μία ώρα. Στο σύνολό τους, οι παραπάνω πομποί, μέχρι την 23^η Νοεμβρίου 2020, οπότε και ανακτήθηκαν τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν για τη γνωμοδότηση επί της μελέτης, είχαν συμπληρώσει 737,26 ημέρες καταγραφών (ΜΟ ημερών λειτουργίας ανά πομπό για τους πομπούς που έχουν συμπληρώσει 100 ημέρες καταγραφής) ή 1509 διακριτές ημέρες και ο μέσος χρόνος λήψης στοιχείων από κάθε πομπό ανά ημέρα ήταν 14,5 ώρες. Στο πλαίσιο του παραπάνω προγράμματος LIFE έχουν τοποθετηθεί 27 δορυφορικοί πομποί (12 από τους οποίους καταγράφουν τη θέση του πουλιού κάθε 5 λεπτά - υψηλής χρονικής συχνότητας) από την οργάνωση BSPB και σε 30 Όρνια (τα τέσσερα από τους οποία συμπλήρωσαν λιγότερες από 100 ημέρες καταγραφής) που αναπαράγονται στη Βουλγαρία. Στο σύνολό τους, οι παραπάνω πομποί, μέχρι την 23^η Νοεμβρίου 2020, οπότε και ανακτήθηκαν τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν για τη γνωμοδότηση επί της μελέτης, είχαν συμπληρώσει 827,81 ημέρες καταγραφών (ΜΟ ημερών λειτουργίας ανά πομπό για τους πομπούς που έχουν συμπληρώσει 100 ημέρες καταγραφής) ή 1570 διακριτές ημέρες. Αν και οι πομποί συλλέγουν δεδομένα καθ' όλη τη διάρκεια του 24ώρου, ως μέσος ημερήσιος χρόνος καταγραφών θεωρούνται οι 14,5 ώρες κατά τις οποίες τα πουλιά είναι δραστήρια. Τα δεδομένα αυτά, που αφορούν την περιοχή χωροθέτησης του υπό εξέταση ΑΣΠΗΕ, διατέθηκαν στο Φορέα Διαχείρισης με σκοπό την ακριβέστερη αποτίμηση των επιπτώσεων του υπό εξέταση έργου. Τόσο για το Μαυρόγυπα, όσο και για το Όρνιο για τους υπολογισμούς των διελεύσεων χρησιμοποιήθηκαν μόνο τα σημειακά δεδομένα (και όχι οι γραμμικές μετακινήσεις), τα οποία αποτυπώνουν με αξιοπιστία την παρουσία των ατόμων στην περιοχή ενδιαφέροντος. Ειδικότερα, για την εκτίμηση των διελεύσεων ανά ώρα καταγραφών χρησιμοποιήθηκαν μόνο τα στοιχεία των πομπών υψηλής χρονικής συχνότητας τα οποία είναι και τα πλέον αξιόπιστα. Οι γραμμικές μετακινήσεις χρησιμοποιήθηκαν μόνο στην περίπτωση των πομπών υψηλής χρονικής συχνότητας για την οπτική αποτύπωση των μετακινήσεων στο χάρτη. Τέλος, χρησιμοποιούνται στοιχεία δορυφορικής τηλεμετρίας για το Χρυσαιτό, από πομπούς που έχουν τοποθετηθεί σε 14 πουλιά από τον κ. Σιδηρόπουλο από το Δεκέμβριο του 2018 μέχρι και σήμερα, στο πλαίσιο Διδακτορικής Έρευνας του Τμήματος Βιολογικών Εφαρμογών και Τεχνολογιών του Π/μίου Ιωαννίνων με χρηματοδότηση από το Natural Research Ltd (Σκωτία). Τα δεδομένα αυτών των πομπών ανακτήθηκαν στις 17/12/2020.

Τα δεδομένα από τους παραπάνω πομπούς εξετάστηκαν προσεκτικά και συμπληρωματικά αυτών που παρουσιάζονται στη μελέτη, έτσι ώστε να εξαχθούν ασφαλή συμπεράσματα σε σχέση με τη χρήση της προτεινόμενης περιοχής χωροθέτησης του ΑΣΠΗΕ από τα δύο παραπάνω είδη και την εκτίμηση των επιπτώσεων. Παρακάτω αναπτύσσονται αναλυτικά τα αποτελέσματα και τα συμπεράσματα που προέκυψαν για το Μαυρόγυπα, το Όρνιο και το Χρυσαιτό, μετά από την αξιολόγηση του συνόλου των διαθέσιμων στοιχείων.

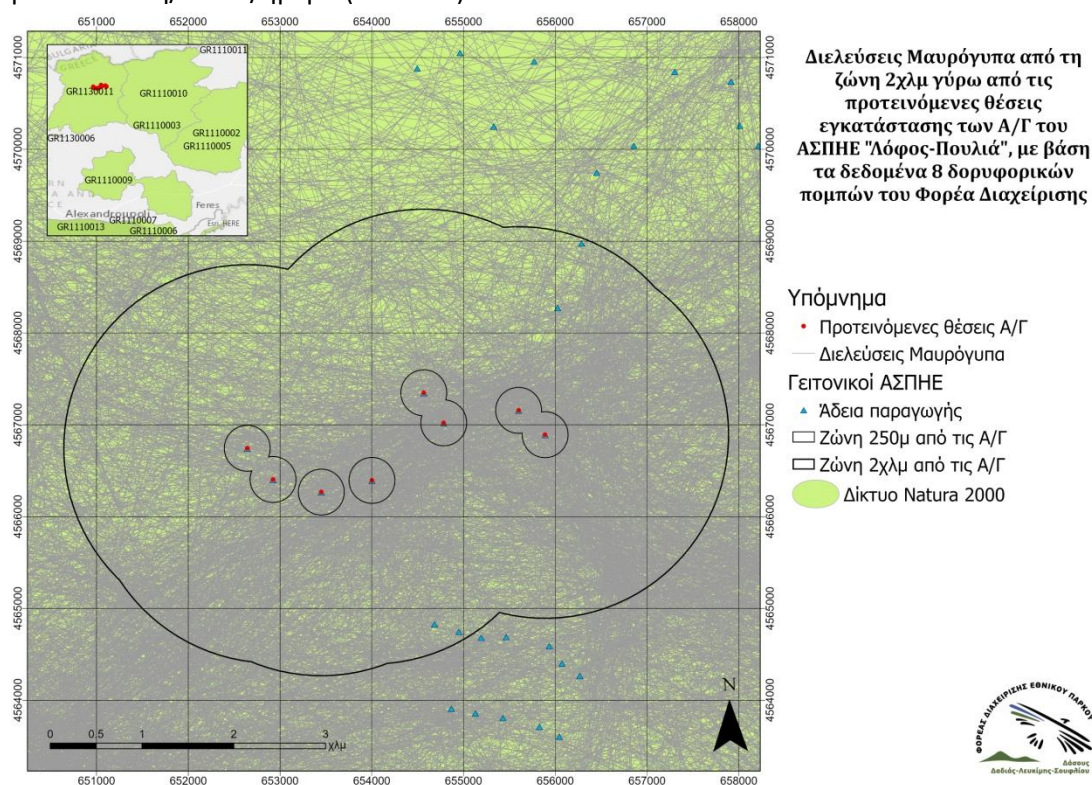
2.2.1 Μαυρόγυπας

Ο Μαυρόγυπας, στην ευρύτερη περιοχή των Βαλκανίων, αναπαράγεται αποκλειστικά στο Εθνικό Πάρκο Δάσους Δαδιάς-Λευκίμης-Σουφλίου (ΖΕΠ GR1110002). Είναι είδος του Παραρτήματος Ι της οδηγίας 147/2009/ΕΕ και χαρακτηρίζεται ως «απειλούμενο» σύμφωνα

με το Κόκκινο Βιβλίο των απειλούμενων ζώων της Ελλάδας (Λεγάκης and Μαραγκού, 2009) και ως «σχεδόν απειλούμενο» σύμφωνα με τον ερυθρό κατάλογο της IUCN.

Στη μελέτη, αναφέρεται ότι «Από την ανάλυση των δεδομένων πεδίου φαίνεται ότι το είδος έχει σχεδόν μόνιμη παρουσία στην περιοχή με ιδιαίτερα αυξημένες τιμές ρυθμού εντοπισμού ανά ώρα παρατήρησης» (σ. 137), χωρίς όμως να παρατίθεται κάποιο αριθμητικό μέγεθος, παρά μόνο στην περίπτωση που αφορά τις διελεύσεις από τη ζώνη Ύψους Κινδύνου Πρόσκρουσης (ΥΚΠ). Ο αριθμός των παρατηρήσεων Μαυρόγυπα που καταγράφηκαν ήταν 14, ενώ ο αριθμός ατόμων 4.

Σύμφωνα με τα δεδομένα δορυφορικής τηλεμετρίας, εντός της ζώνης 2χλμ από τις προτεινόμενες θέσεις εγκατάστασης των Α/Γ καταγράφηκε παρουσία των 33 από τα 34 πουλιά (που έχουν συμπληρώσει 100 ημέρες καταγραφής) σε σύνολο 719 ημερών, ενώ ο συνολικός αριθμός των διελεύσεων εκτιμάται σε 1496 κατ' ελάχιστο (αν υποθέσουμε ότι έχουμε μόνο μία διέλευση/πουλί/ημέρα) (Παραρτήματα Ι, ΙΙ). Αυτή η συχνότητα αντιστοιχεί σε 47,65% των ημερών καταγραφής στην ΠΕΠ, σε δείγμα 34 πουλιών (από τα 120 περίπου που εκτιμάται ότι είναι ο συνολικός πληθυσμός). Η συχνότητα των διελεύσεων σε ακτίνα 2χλμ από τον ΑΣΠΗΕ υπολογίζεται σε 0,068 ανά ώρα καταγραφής για τους 8 πομπούς ή σε 1,02 ανά ώρα καταγραφής για 120 πουλιά κατ' ελάχιστο, αν υποθέσουμε ότι έχουμε μόνο μία διέλευση/πουλί/ημέρα (Εικόνα 3).



Εικόνα 3: Διελεύσεις Μαυρόγυπα στην ευρύτερη περιοχή χωροθέτησης του ΑΣΠΗΕ «Λόφος-Πουλιά» με βάση τα δεδομένα 8 δορυφορικών πομπών του Φορέα Διαχείρισης

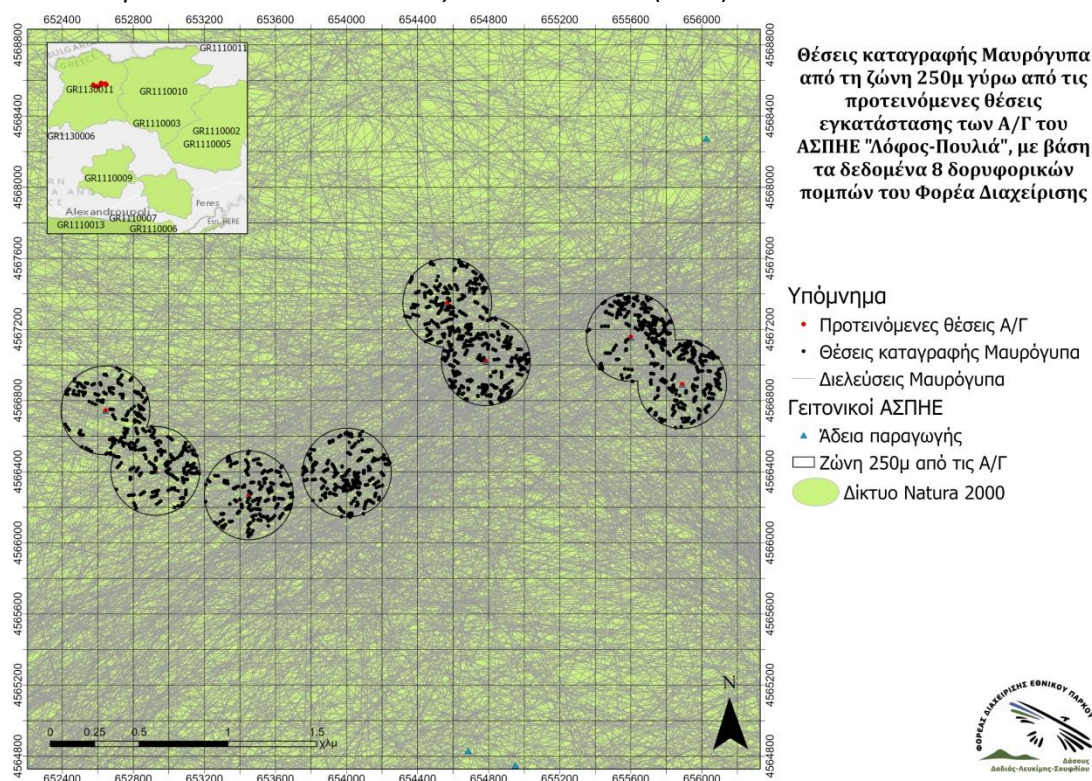
Δεδομένου ότι 8 πομποί καταγράφουν τη θέση του πουλιού ανά 3 λεπτά και 20 πομποί καταγράφουν τη θέση του πουλιού ανά μία ώρα, κατά προσέγγιση, είναι σαφές ότι οι καταγραφές εντός ακτίνας 250μ από τις Α/Γ αποτελούν υποσύνολο της πραγματικής συχνότητας παρουσίας του είδους, καθώς η πιθανότητα η στιγμή καταγραφής της θέσης να συμπίσει με τη στιγμή κατά την οποία το πουλί διέρχεται από τη ζώνη αυτή είναι πολύ μικρή (για ενδεικτική σύγκριση των θέσεων καταγραφής με τις γραμμές διελεύσεων από τη ζώνη 250μ από τις Α/Γ βλ. Εικόνα 4). Ωστόσο, παραθέτουμε ενδεικτικά τη συχνότητα διελεύσεων Μαυρόγυπα σε ακτίνα 250μ από τις Α/Γ, όπως έχει υπολογιστεί με βάση τα δεδομένα τηλεμετρίας, προς σύγκριση με τα στοιχεία της μελέτης (Παράρτημα Ι). Σύμφωνα με τα δεδομένα τηλεμετρίας των πομπών υψηλής χρονικής συχνότητας, σε ακτίνα 250μ

από τις Α/Γ, καταγράφηκαν 10 πουλιά σε σύνολο 298 ημερών, ενώ ο συνολικός αριθμός των διελεύσεων εκτιμάται σε 371 κατ' ελάχιστο (αν υποθέσουμε ότι έχουμε μόνο μία διέλευση/πουλί/ημέρα). Αν ληφθούν υπόψη και τα δεδομένα των 20 πομπών που λαμβάνουν στίγμα ανά μία ώρα, έχουν καταγραφεί 28 πουλιά, σε σύνολο 327 ημερών και ο συνολικός αριθμός των διελεύσεων εκτιμάται σε 430 κατ' ελάχιστο. Αξίζει να αναφερθεί ότι για τους 8 πομπούς για τους οποίους υπάρχουν δεδομένα σχετικά με το ύψος πτήσης, στο 47,21% των περιπτώσεων η διέλευση έγινε από το ύψος του ρότορα (30-180μ). Αυτή η συχνότητα (λαμβάνοντας υπόψη μόνο πομπούς υψηλής χρονικής συχνότητας) αντιστοιχεί σε 0,017 διελεύσεις ανά ώρα καταγραφής σε δείγμα 8 πομπών, ή σε 0,255 ανά ώρα καταγραφής για 120 πουλιά κατ' ελάχιστο, για τη ζώνη ακτίνας 250μ από τις Α/Γ, αν υποθέσουμε ότι έχουμε μόνο μία διέλευση/πουλί/ημέρα. Ο αριθμός αυτός είναι κατά πολύ υψηλότερος από αυτόν που εκτιμάται στη μελέτη (0,02 άτομα ανά ώρα παρατήρησης), διαφορά που δε δικαιολογείται, ακόμα κι αν ληφθεί υπόψη ότι η ΥΚΠ στη μελέτη ορίζεται ως η ζώνη 200μ από τις Α/Γ και σε ύψος μέχρι 300μ. Προς σύγκριση, ο εκτιμώμενος αριθμός διελεύσεων ανά ώρα καταγραφής στα 200μ από τις Α/Γ και σε ύψος μέχρι 300μ, με βάση τα δεδομένα τηλεμετρίας, υπολογίζεται σε 0,134. Το ύψος πτήσης εκτιμάται βάσει των δεδομένων των πομπών, σε συνδυασμό με το ψηφιακό υπόβαθρο μοντέλου υψομέτρου της ASTER (<https://asterweb.jpl.nasa.gov/gdem.asp>) και το μοντέλο γεωειδούς όπως έχει υπολογιστεί από τους Papadopoulos et al. (2019).

Στο σημείο αυτό αξίζει να αναφερθεί ότι η εκτίμηση του αριθμού των αναμενόμενων διελεύσεων στη ζώνη ΥΚΠ (Τ) που γίνεται στη μελέτη για τον ΑΣΠΗΕ «Λόφος-Πουλιά», βάσει μαθηματικού μοντέλου (0,11-0,5 διελεύσεις/έτος) κρίνεται παράδοξα χαμηλή καθώς υπολογίζεται ότι από την ΥΠΚ περνά ένας μόνο Μαυρόγυπας κάθε 2 έως 10 έτη. Η εκτίμηση αυτή είναι χαμηλότερη ακόμα και από τον αριθμό των ατόμων που καταγράφηκαν από τους ίδιους τους μελετητές (0,02 διελεύσεις ανά ώρα παρατήρησης x 200 ώρες παρατήρησης = 4 διελεύσεις στο διάστημα των 25 ημερών καταγραφής; Σελ. 114). Βάσει των δεδομένων δορυφορικής τηλεμετρίας, ο αριθμός των καταγραμμένων διελεύσεων υπερβαίνει κατά πολύ αυτά τα μεγέθη. Συγκεκριμένα, στο διάστημα από τον Οκτώβριο του 2016 έως και το Νοέμβριο του 2020 (1509 ημέρες καταγραφής) και λαμβάνοντας υπόψη μόνο τα δεδομένα των 8 πομπών υψηλής χρονικής συχνότητας, καταγράφηκαν 196 διελεύσεις από τη ζώνη ΥΚΠ όπως ορίζεται στη μελέτη. Συνεπώς σε 365 ημέρες, που είναι η διάρκεια ενός έτους, εκτιμώνται 47,4 διελεύσεις που αφορούν δείγμα του πληθυσμού, ίσου με 7%. Στο σύνολο του πληθυσμού του είδους (120 άτομα) ο αριθμός των διελεύσεων αναμένεται να είναι πολλαπλάσιος.

Με βάση τα στοιχεία δορυφορικής τηλεμετρίας οι Μαυρόγυπες διανυκτερεύουν εντός της ζώνης 2χλμ από τις προτεινόμενες θέσεις εγκατάστασης των Α/Γ με χαμηλή συχνότητα (21 διανυκτερεύσεις από τέσσερα διακριτά άτομα). Ωστόσο, σε απόσταση 3,5-4χλμ νοτιοδυτικά, 3χλμ βορειοδυτικά και 2,5χλμ ανατολικά του ΑΣΠΗΕ έχουν καταγραφεί θέσεις που χρησιμοποιούνται συστηματικά από το είδος για νυχτερινή κούρνια. Για την αποτύπωση των θέσεων νυχτερινής κούρνιας χρησιμοποιήθηκαν τα δεδομένα του συνόλου των δορυφορικών πομπών που αφορούσαν καταγραφές από τις 21:00 έως τις 05:00 της επόμενης μέρας (ή 19:00 και 06:00, αντίστοιχα, για τους χειμερινούς μήνες). Επιπλέον, βάσει των δεδομένων τηλεμετρίας, καταγράφηκε συστηματική χρήση του χώρου περιμετρικά των Α/Γ για στάση ή τροφοληψία, κυρίως στις θέσεις μεταξύ των Α/Γ 3-4-5 και 6. Συγκεκριμένα υπάρχουν καταγραφές στατικών πουλιών σχεδόν για κάθε μήνα από τότε που τοποθετήθηκαν οι πομποί, και κυρίως τους ανοιξιάτικους και θερινούς και σε μικρότερο βαθμό τους φθινοπωρινούς μήνες, ενώ έχουν καταγραφεί εννέα επιβεβαιωμένα περιστατικά τροφοληψίας εντός της ζώνης 2χλμ από τις Α/Γ, τέσσερα από τα οποία έλαβαν μέρος σε απόσταση μικρότερη των 500μ από τις προτεινόμενες θέσεις εγκατάστασης των Α/Γ. Τα παραπάνω διαπιστώνονται και στη μελέτη όπου αναφέρεται ότι «στη θέση του

ΑΣΠΗΕ καταγράφηκαν επανειλημμένα άτομα Μαυρόγυπα και Όρνιου να κουρνιάζουν και εντοπίστηκαν πέλετ και κουτσουλιές των δύο ειδών» (σ. 41).



Εικόνα 4: Θέσεις καταγραφής Μαυρόγυπα σε ακτίνα 250μ από τον ΑΣΠΗΕ «Λόφος-Πουλιά» με βάση τα δεδομένα 8 δορυφορικών πομπών του Φορέα Διαχείρισης

Αναφορικά με το μοντέλο Band το οποίο χρησιμοποιήθηκε στη μελέτη για τον υπολογισμό των προσκρούσεων ανά έτος στον ΑΣΠΗΕ, διαπιστώθηκε σειρά υπολογιστικών λαθών που οδηγούν σε εσφαλμένες εκτιμήσεις και αφορούν το σύνολο των ειδών. Το κύριο λάθος που διαπιστώθηκε αφορά την εκτίμηση του όγκου κινδύνου πρόσκρουσης (V_w), ο οποίος εκτιμήθηκε για κάθε Α/Γ χωριστά κι έπειτα πολλαπλασιάστηκε επί το σύνολο των Α/Γ (σ. 113). Σύμφωνα με τη μεθοδολογία (Band et al., 2007), «The size of the flight risk area was taken to be the envelope bounded by the proposed outer turbines plus a buffer of 25m representing the rotor blade radius (= 172ha). [...] The size of the flight risk volume (V_w) was calculated by multiplying the area of the wind farm (172ha) by the diameter of the rotors». Συνεπώς ο όγκος κινδύνου πρόσκρουσης αφορά το συνολικό μήκος του ΑΣΠΗΕ, από την πρώτη μέχρι και την τελευταία Α/Γ επί τη διάμετρο του ρότορα στο τετράγωνο. Ακόμα όμως κι αν δε λαμβάνονταν υπόψη ο χώρος μεταξύ των Α/Γ (εφαρμογή η οποία σε κάθε περίπτωση παρεκκλίνει από τη μεθοδολογία), ο όγκος κινδύνου πρόσκρουσης για κάθε ανεμογεννήτρια ξεχωριστά θα έπρεπε να ισούται με τη διάμετρο του ρότορα υψωμένη στον κύβο (δηλαδή $150^3 = 3.375.000\mu^3$). Το μέγεθος που παρουσιάζεται στη μελέτη ($26.866,63\mu^3$) δεν είναι κατανοητό πως έχει προκύψει. Επιπλέον, δε είναι κατανοητό πως προκύπτει η τιμή n (παραμονή του είδους στον ΑΣΠΗΕ). Σε κάθε περίπτωση, και κρίνοντας εκ του αποτελέσματος, και συγκεκριμένα από τον εκτιμώμενο αριθμό των αναμενόμενων διελεύσεων στη ζώνη ΥΚΠ (Τ) που προκύπτει από την εφαρμογή του μαθηματικού μοντέλου βάσει της μελέτης (0,11-0,5 άτομα/έτος, πίνακας 9-3, σ. 115), ο οποίος κρίνεται παράδοξα χαμηλός για τους λόγους που αναφέρονται παραπάνω, προκύπτει σαφώς το συμπέρασμα ότι έχουν γίνει σφάλματα στους υπολογισμούς.

Αποτέλεσμα της υποεκτίμησης του αριθμού των αναμενόμενων διελεύσεων από τη ζώνη ύψους κινδύνου πρόσκρουσης είναι η επακόλουθη υποεκτίμηση του αριθμού των αναμενόμενων προσκρούσεων κατ' έτος στον οποίο η μελέτη βασίζει σημαντικό μέρος των συμπερασμάτων της. Η παραπάνω υποεκτίμηση αποτυπώνεται σαφώς στη διαφορά του

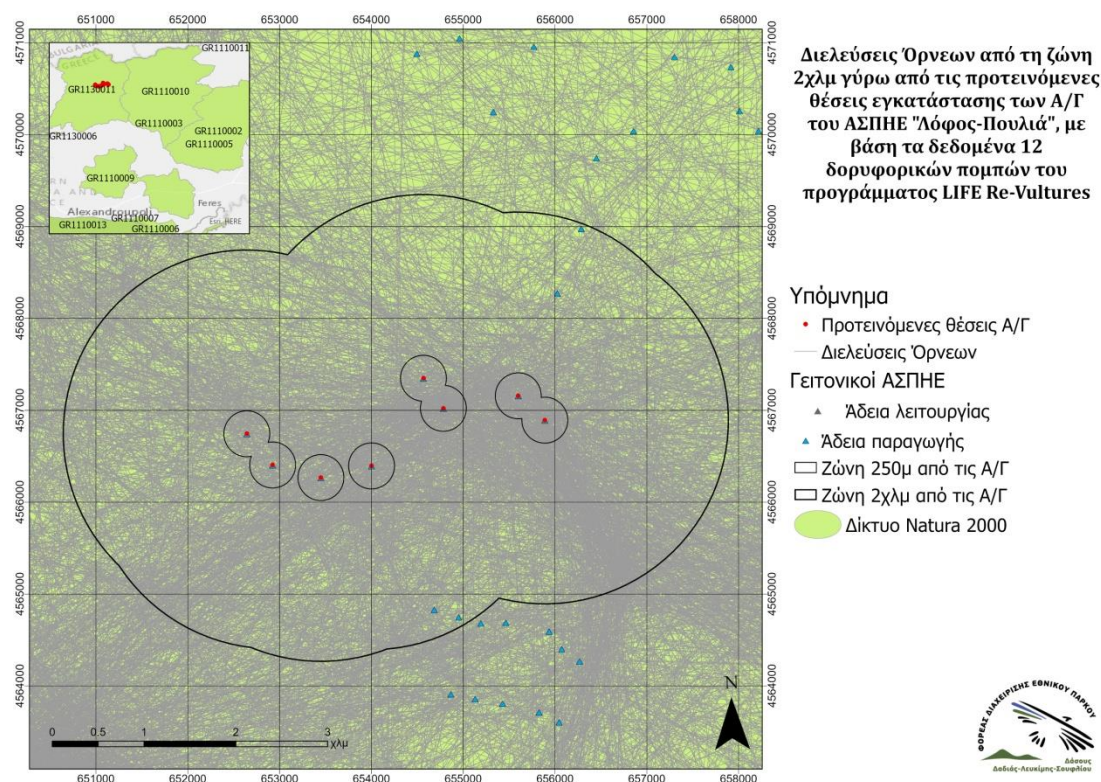
εκτιμώμενου βάσει της μελέτης αριθμού διελεύσεων στην περιοχή ΥΚΠ (0,11-0,5 διελεύσεις /έτος), σε σχέση με τον καταγεγραμμένο αριθμό διελεύσεων στην ίδια περιοχή, βάσει των δεδομένων των πομπών, δείγματος μόνο του πληθυσμού, ίσου με το 7%, (περίπου 47,4 διελεύσεις/έτος). Τα παραπάνω σφάλματα αφορούν το σύνολο των ειδών για τα οποία εφαρμόστηκε το μοντέλο. Στην υποεκτίμηση του αριθμού των αναμενόμενων διελεύσεων από τη ζώνη ύψους κινδύνου πρόσκρουσης έχει συνδράμει επίσης και η επιλογή εποπτικών σημείων σε ακατάλληλες θέσεις, η άνιση δειγματοληπτική προσπάθεια μεταξύ αυτών, καθώς και η μετακίνηση των παρατηρητών μεταξύ των σημείων μέσα στην ίδια ημέρα (βλ. Παρ. 2.1).

2.2.2 Όρνιο

Το Όρνιο είναι είδος του Παραρτήματος Ι της οδηγίας 147/2009/ΕΕ, ενώ χαρακτηρίζεται ως «κρίσιμης κινδυνεύον» σύμφωνα με το Κόκκινο Βιβλίο των απειλούμενων ζώων της Ελλάδας (Λεγάκης and Μαραγκού, 2009) και ως «μειωμένου ενδιαφέροντος» σύμφωνα με τον ερυθρό κατάλογο της IUCN.

Στη μελέτη, αναφέρεται ότι *«Από την ανάλυση των δεδομένων πεδίου φαίνεται ότι το είδος έχει σχεδόν μόνιμη παρουσία στην περιοχή με ιδιαίτερα αυξημένες τιμές ρυθμού εντοπισμού ανά ώρα παρατήρησης»* (σ. 138), χωρίς όμως να παρατίθεται κάποιο αριθμητικό μέγεθος, παρά μόνο στην περίπτωση που αφορά τις διελεύσεις από τη ζώνη Ύψους Κινδύνου Πρόσκρουσης (ΥΚΠ). Ο αριθμός των παρατηρήσεων Όρνων που καταγράφηκαν ήταν 14, ενώ ο αριθμός ατόμων 3.

Σύμφωνα με τα δεδομένα δορυφορικής τηλεμετρίας, εντός της ζώνης 2χλμ από τις προτεινόμενες θέσεις εγκατάστασης των Α/Γ καταγράφηκε παρουσία των 22 από τα 26 πουλιά (που έχουν συμπληρώσει 100 ημέρες καταγραφής) σε σύνολο 637 ημερών, ενώ ο συνολικός αριθμός των διελεύσεων εκτιμάται σε 1134 κατ' ελάχιστο (αν υποθέσουμε ότι έχουμε μόνο μία διέλευση/πουλί/ημέρα) (Παραρτήματα Ι, ΙΙΙ). Αυτή η συχνότητα αντιστοιχεί σε 40,57% των ημερών καταγραφής στην ΠΕΠ, σε δείγμα 26 πουλιών (από τα 115 περίπου που έχουν καταγραφεί στο χώρο ενισχυτικής τροφοδοσίας της Δαδιάς (βλ. SDF GR1110002) και εκτιμάται ότι διέρχονται από την ευρύτερη περιοχή). Η συχνότητα των διελεύσεων σε ακτίνα 2χλμ από τον ΑΣΠΗΕ υπολογίζεται σε 0,046 ανά ώρα καταγραφής για τους 12 πομπούς ή σε 0,69 ανά ώρα καταγραφής για 115 πουλιά κατ' ελάχιστο, αν υποθέσουμε ότι έχουμε μόνο μία διέλευση/πουλί/ημέρα (Εικόνα 5).



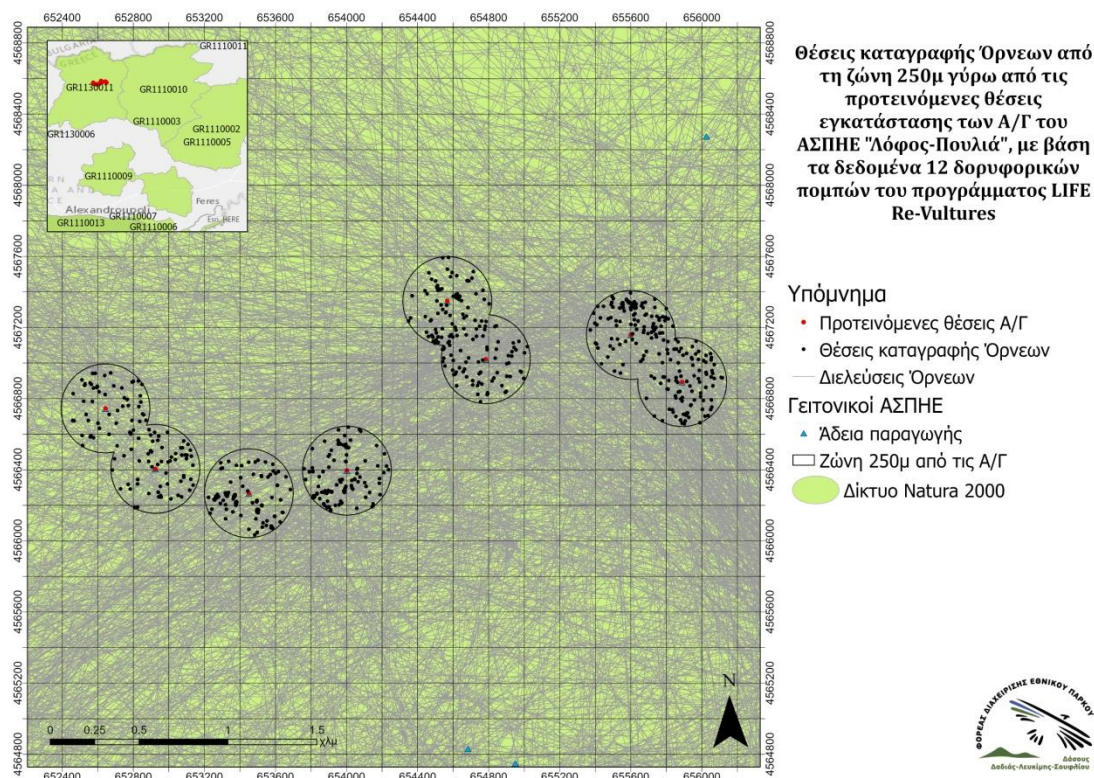
Εικόνα 5: Διελεύσεις Όρνεων στην ευρύτερη περιοχή χωροθέτησης του ΑΣΠΗΕ «Λόφος-Πουλιά» με βάση τα δεδομένα 12 δορυφορικών πομπών του προγράμματος LIFE Re-Vultures

Δεδομένου ότι 12 πομποί καταγράφουν τη θέση του πουλιού ανά 3 λεπτά και 15 πομποί καταγράφουν τη θέση του πουλιού ανά μία ώρα, κατά προσέγγιση, είναι σαφές ότι οι καταγραφές εντός ακτίνας 250μ από τις Α/Γ αποτελούν υποσύνολο της πραγματικής συχνότητας παρουσίας του είδους, καθώς η πιθανότητα η στιγμή καταγραφής της θέσης να συμπίσει με τη στιγμή κατά την οποία το πουλί διέρχεται από τη ζώνη αυτή είναι πολύ μικρή (για ενδεικτική σύγκριση των θέσεων καταγραφής με τις γραμμές διελεύσεων από τη ζώνη 250μ από τις Α/Γ βλ. Εικόνα 6). Ωστόσο, παραθέτουμε ενδεικτικά τη συχνότητα διελεύσεων Όρνεων σε ακτίνα 250μ από τις Α/Γ, όπως έχει υπολογιστεί με βάση τα δεδομένα τηλεμετρίας, προς σύγκριση με τα στοιχεία της μελέτης (Παράρτημα Ι). Σύμφωνα με τα δεδομένα τηλεμετρίας των 12 πομπών υψηλής χρονικής συχνότητας, σε ακτίνα 250μ από τις Α/Γ, καταγράφηκαν 10 πουλιά σε σύνολο 265 ημερών, ενώ ο συνολικός αριθμός των διελεύσεων εκτιμάται σε 344 κατ' ελάχιστο (αν υποθέσουμε ότι έχουμε μόνο μία διέλευση/πουλί/ημέρα). Αν ληφθούν υπόψη και τα δεδομένα των 15 πομπών που λαμβάνουν στίγμα ανά μία ώρα, έχουν καταγραφεί 14 πουλιά, σε σύνολο 269 ημερών και ο συνολικός αριθμός των διελεύσεων εκτιμάται σε 353 κατ' ελάχιστο. Αξίζει να αναφερθεί ότι για τους 12 πομπούς για τους οποίους υπάρχουν δεδομένα σχετικά με το ύψος πτήσης, στο 26,41% των περιπτώσεων η διέλευση έγινε από το ύψος του ρότορα (30-180μ). Αυτή η συχνότητα (λαμβάνοντας υπόψη μόνο πομπούς υψηλής χρονικής συχνότητας) αντιστοιχεί σε 0,015 διελεύσεις ανά ώρα καταγραφής σε δείγμα 12 πομπών, ή σε 0,144 ανά ώρα καταγραφής για 115 πουλιά κατ' ελάχιστο, για τη ζώνη ακτίνας 250μ από τις Α/Γ, αν υποθέσουμε ότι έχουμε μόνο μία διέλευση/πουλί/ημέρα. Ο αριθμός αυτός είναι κατά πολύ υψηλότερος από αυτόν που εκτιμάται στην μελέτη (0,02 άτομα ανά ώρα παρατήρησης), διαφορά που δε δικαιολογείται, ακόμα κι αν ληφθεί υπόψη ότι η ΥΚΠ στην ΕΟΑ ορίζεται ως η ζώνη 200μ από τις Α/Γ και σε ύψος μέχρι 300μ. Προς σύγκριση, ο εκτιμώμενος αριθμός διελεύσεων ανά ώρα καταγραφής στα 200μ από τις Α/Γ και σε ύψος μέχρι 300μ, με βάση τα δεδομένα τηλεμετρίας, υπολογίζεται σε 0,087. Το ύψος πτήσης εκτιμάται βάσει των δεδομένων των πομπών, σε συνδυασμό με το ψηφιακό υπόβαθρο μοντέλου υψομέτρου

της ASTER (<https://asterweb.jpl.nasa.gov/gdem.asp>) και το μοντέλο γεωειδούς όπως έχει υπολογιστεί από τους Papadopoulos et al. (2019).

Στο σημείο αυτό αξίζει να αναφερθεί ότι η εκτίμηση του αριθμού των αναμενόμενων διελεύσεων στη ζώνη ΥΚΠ (Τ) που γίνεται στη μελέτη για τον ΑΣΠΗΕ «Λόφος-Πουλιά», βάσει μαθηματικού μοντέλου (0,11-0,5 διελεύσεις/έτος) κρίνεται παράδοξα χαμηλή, καθώς είναι χαμηλότερη ακόμα και από τον αριθμό των ατόμων που καταγράφηκαν από τους ίδιους τους μελετητές σε διάστημα 25 ημερών (0,02 διελεύσεις ανά ώρα παρατήρησης x 200 ώρες παρατήρησης = 4 διελεύσεις; Σελ. 114). Βάσει των δεδομένων δορυφορικής τηλεμετρίας, ο αριθμός των καταγραμμένων διελεύσεων υπερβαίνει κατά πολύ αυτά τα μεγέθη. Συγκεκριμένα, στο διάστημα από τον Οκτώβριο του 2016 έως και το Νοέμβριο του 2020 (1570 ημέρες καταγραφής) και λαμβάνοντας υπόψη μόνο τα δεδομένα των 12 πομπών υψηλής χρονικής συχνότητας, καταγράφηκαν 207 διελεύσεις από τη ζώνη ΥΚΠ όπως ορίζεται στη μελέτη. Συνεπώς σε 365 ημέρες, που είναι η διάρκεια ενός έτους, εκτιμώνται 48,12 διελεύσεις που αφορούν δείγμα του πληθυσμού. Στο σύνολο των ατόμων του είδους που εκτιμάται ότι διέρχονται από την ευρύτερη περιοχή (115 άτομα) ο αριθμός των διελεύσεων αναμένεται να είναι πολλαπλάσιος.

Με βάση τα στοιχεία δορυφορικής τηλεμετρίας τα Όρνια διανυκτερεύουν εντός της ζώνης 2χλμ από τις προτεινόμενες θέσεις εγκατάστασης των Α/Γ με χαμηλή συχνότητα (19 διανυκτερεύσεις από επτά διακριτά άτομα). Ωστόσο, αν και ο Φορέας Διαχείρισης δεν έχει προχωρήσει σε χαρτογράφηση των θέσεων κούρνιας του Όρνιου στην ευρύτερη περιοχή, σε απόσταση 3,5-4χλμ νοτιοδυτικά, 3χλμ βορειοδυτικά και 2,5χλμ ανατολικά του ΑΣΠΗΕ έχουν καταγραφεί θέσεις που χρησιμοποιούνται συστηματικά για νυχτερινή κούρνια από Μαυρόγυπες και είναι πιθανόν να χρησιμοποιούνται και από Όρνια. Για την αποτύπωση των θέσεων νυχτερινής κούρνιας χρησιμοποιήθηκαν τα δεδομένα του συνόλου των δορυφορικών πομπών που αφορούσαν καταγραφές από τις 21:00 έως τις 05:00 της επόμενης μέρας (ή 19:00 και 06:00, αντίστοιχα, για τους χειμερινούς μήνες). Επιπλέον, βάσει των δεδομένων τηλεμετρίας, καταγράφηκε συστηματική χρήση του χώρου περιμετρικά των Α/Γ για στάση ή τροφοληψία, κυρίως στις θέσεις μεταξύ των Α/Γ 3-4-5 και 6. Συγκεκριμένα υπάρχουν καταγραφές στατικών πουλιών σχεδόν για κάθε μήνα από τότε που τοποθετήθηκαν οι πομποί, και κυρίως τους ανοιξιάτικους και θερινούς και σε μικρότερο βαθμό τους φθινοπωρινούς μήνες, ενώ έχουν καταγραφεί εννέα επιβεβαιωμένα περιστατικά τροφοληψίας εντός της ζώνης 2χλμ από τις Α/Γ, τέσσερα από τα οποία έλαβαν μέρος σε απόσταση μικρότερη των 500μ από τις προτεινόμενες θέσεις εγκατάστασης των Α/Γ. Τα παραπάνω διαπιστώνονται και στη μελέτη όπου αναφέρεται ότι «στη θέση του ΑΣΠΗΕ καταγράφηκαν επανειλημμένα άτομα Μαυρόγυπα και Όρνιου να κουρνιάζουν και εντοπίστηκαν πέλετ και κουτσουλίες των δύο ειδών» (σ. 41).



Εικόνα 6: Θέσεις καταγραφής Όρνεων σε ακτίνα 250μ από τον ΑΣΠΗΕ «Λόφος-Πουλιά» με βάση τα δεδομένα 12 δορυφορικών πομπών του προγράμματος LIFE Re-Vultures

Αναφορικά με το μοντέλο Band ισχύουν τα όσα αναφέρονται και στην περίπτωση του Μαυρόγυπα (παρ. 2.2.1 της παρούσης), με αποτέλεσμα τη μελέτη να γίνεται υποεκτίμηση του αριθμού των αναμενόμενων διελεύσεων από τη ζώνη ύψους κινδύνου πρόσκρουσης και κατά συνέπεια, υποεκτίμηση του αριθμού των αναμενόμενων προσκρούσεων κατ' έτος στον οποίο η μελέτη βασίζει σημαντικό μέρος των συμπερασμάτων της. Η παραπάνω υποεκτίμηση αποτυπώνεται σαφώς στη διαφορά του εκτιμώμενου βάσει της μελέτης αριθμού διελεύσεων στην περιοχή ΥΚΠ (0,11-0,5 διελεύσεις /έτος), σε σχέση με τον καταγεγραμμένο αριθμό διελεύσεων στην ίδια περιοχή, βάσει των δεδομένων των πομπών, δείγματος μόνο του πληθυσμού (περίπου 48,12 διελεύσεις/έτος). Τα παραπάνω σφάλματα αφορούν το σύνολο των ειδών για τα οποία εφαρμόστηκε το μοντέλο.

2.2.3 Χρυσαιτός

Σύμφωνα με τη μελέτη, το είδος καταγράφηκε συνολικά τρεις φορές σε πτήσεις σε απόσταση πάνω από 800m, βόρεια από τη θέση του έργου. Καταγράφηκε σε πτήσεις αναζήτησης τροφής σε μέτριο ύψος 50-150m ως μεγάλο ύψος (>200m) από το έδαφος. Δεν καταγράφηκε σε πτήσεις ζευγαρώματος στην περιοχή, ενώ δεν καταγράφηκαν πτήσεις ανώριμων ατόμων.

Βάσει των δεδομένων που έχουν συλλεχθεί από τον κ. Σιδηρόπουλο κι έχουν διατεθεί στο Φορέα Διαχείρισης, οι δύο περιοχές όπου κουρνιάζει ο Μαυρόγυπας, στα βορειοδυτικά και στα νοτιοδυτικά του ΑΣΠΗΕ (παρ. 2.2.1), χρησιμοποιούνταν συστηματικά το 2020 από ένα ανώριμο άτομο Χρυσαιτού, γεννημένο το 2019, καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, και κυρίως κατά τον Αύγουστο και το Σεπτέμβριο. Το άτομο αυτό, από το καλοκαίρι του 2019 που έφυγε από τη φωλιά του, μέχρι και το Δεκέμβριο του 2020 που ανακτήθηκαν τα δεδομένα, έχει διέλθει από τη ζώνη των 2χλμ από τον ΑΣΠΗΕ 27 φορές, οκτώ από τις οποίες πέρασε σε απόσταση μικρότερη των 200μ από τις προτεινόμενες θέσεις εγκατάστασης των Α/Γ. Επιπλέον, τρία ακόμα άτομα Χρυσαιτού που φέρουν πομπό έχουν καταγραφεί να έχουν χρησιμοποιήσει τις δύο κούρνιας περιστασιακά, 1-3 φορές το 2020.

2.2.4 Άλλα είδη

Σύμφωνα με την μελέτη, καταγράφηκε μία σειρά επιπλέον αρπακτικών πουλιών και Μαυροπελαργού στην περιοχή. Συγκεκριμένα υπήρξαν:

12 καταγραφές Μαυροπελαργού, σε απόσταση από τη θέση του έργου (μία πάνω από τη θέση του ΑΣΠΗΕ σε μεγάλο ύψος)

μία καταγραφή Κραυγαετού σε κοντινή σχετική απόσταση από την ΑΓ4

17 καταγραφές Φιδαιτού. Οι περισσότερες καταγραφές αφορούσαν πτήσεις ενός αρσενικού ατόμου σε τροφοληψία. Η δραστηριότητα του είδους εντοπίζεται κυρίως στα βόρεια του έργου, ενώ καταγράφηκε και σε πτήσεις στα ανατολικά και νοτιοανατολικά του έργου. Τέσσερις φορές το είδος καταγράφηκε σε πτήση σε μικρή απόσταση 0-100m από τις θέσεις κατασκευής των Α/Γ και σε χαμηλό σχετικά ύψος. Η δραστηριότητα του είδους στην θέση του έργου είναι πολύ συχνή κατά τη διάρκεια της περιόδου Μάρτιος – Σεπτεμβρίου. Στις 3/5/2019 καταγράφηκε ζευγάρι σε πτήση επίδειξης για περίπου 10min πάνω και γύρω από τη θέση του ΑΣΠΗΕ. Η περιοχή του έργου εντοπίζεται εντός της χωροκράτειας ενός αναπαραγόμενου ζεύγαριού.

Μία καταγραφή Γερακαετού (ένα ώριμου αρσενικό άτομο σε πτήσεις τροφοληψίας)

Μία καταγραφή Καλαμόκιρκου σε απόσταση 1500 από τη θέση του έργου

Γερακίνα: Αποτελεί μόνιμο είδος στην περιοχή του έργου η οποία εντοπίζεται εντός της χωροκράτειας ενός ζευγαριού. Θεωρείται ότι το είδος φωλιάζει σε θέση στα δυτικά του έργου σε απόσταση περίπου 4km. Το είδος καταγράφηκε σε πτήσεις χωροκράτειας και τροφοληψίας. Πολλές καταγραφές έγιναν σε πτήσεις και περάσματα εντός του πολυγώνου του ΑΣΠΗΕ και πλησίον των θέσεων όπου θα κατασκευαστούν οι Α/Γ.

13 καταγραφές Σφηκιάρη. Καταγράφηκε σε μετανάστευση και σε πτήσεις τροφοληψίας και χωροκράτειας. Σε έξι καταγραφές κινήθηκε εντός του ΑΣΠΗΕ και στις θέσεις όπου θα κατασκευαστούν οι Α/Γ με πτήσεις που θεωρούνται υψηλής επικινδυνότητας.

14 καταγραφές Ξεφτεριού σε πτήσεις αναζήτησης τροφής με κύρια περιοχή δραστηριότητας στα βόρεια του έργου στο δρυοδάσος. Καταγράφηκε κυρίως μονήρες και δύο φορές ζευγάρι

68 καταγραφές Βραχοκιρκίνεζου, καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Χρησιμοποιεί την θέση του έργου σε μεγάλο βαθμό με μικρής διάρκειας ενεργητικό πέταγμα αναζήτησης τροφής

3. Εκτίμηση επιπτώσεων

Το ρίσκο πρόσκρουσης των πουλιών σε Α/Γ είναι μεγαλύτερο σε κορυφογραμμές, και ειδικά στα διάσελα και τις εγκοπές. Το ρίσκο πρόσκρουσης σε Α/Γ είναι μεγαλύτερο σε (ή κοντά σε) περιοχές που χρησιμοποιούνται τακτικά από μεγάλο αριθμό πτηνών για διατροφή ή κούρνιασμα και τοπικούς διαδρόμους πτήσης (European Commission, 2011). Επιπλέον, οι Carrete *et al.* (2011) μελετώντας τη θνησιμότητα από προσκρούσεις σε ΑΣΠΗΕ στην νότια Ισπανία για το Όρνιο, αναφέρουν ότι σχετίζεται σημαντικά με τη σχετική θέση και απόσταση από κρίσιμα ενδιαιτήματα του είδους.

Αναφορικά με την όχληση και τον εκτοπισμό, οι μελέτες δείχνουν ότι το μέγεθος της όχλησης που προκαλείται από τους ΑΣΠΗΕ μπορεί να ποικίλλει σημαντικά (Rydell *et al.* 2012) και μπορεί τα επίπεδα όχλησης να διαφέρουν σημαντικά ανάμεσα στα είδη (Stevens *et al.* 2013, Pearce-Higgins *et al.* 2009). Σε κάποιες περιπτώσεις, τα πουλιά εκτοπίζονται σε παρακείμενες περιοχές χωρίς σημαντικές πληθυσμιακές επιπτώσεις ενώ σε άλλες περιπτώσεις τα πουλιά μπορεί να μετακινούνται σε περιοχές ήδη κατειλημμένες (από άτομα του ίδιου είδους) οπότε ο αυξημένος ανταγωνισμός μπορεί να οδηγεί και σε πληθυσμιακές επιπτώσεις (Rydell *et al.* 2012). Αυτή η διακύμανση μπορεί να εξαρτάται από ένα μεγάλο εύρος παραμέτρων, όπως τα εποχιακά και ημερήσια πρότυπα χρήσης από τα πτηνά, τη θέση των ΑΣΠΗΕ σε σχέση με σημαντικά ενδιαιτήματα, και τα χαρακτηριστικά των ΑΣΠΗΕ και των Α/Γ. Στην περίπτωση ενός ΑΣΠΗΕ στην Πορτογαλία (Tome *et al.* 2011, Tome *et al.* 2012) διαπιστώθηκε ότι οι κινήσεις των μεσαίου μεγέθους αρπακτικών (πχ. Σπιζαετός, Γερακαετός, Σφηκιάρης) κοντά στις Α/Γ μειώθηκαν, ενώ τα πρότυπα διελεύσεων άλλων ειδών (πχ. Όρνιο, Μαυρόγυπας, Φιδαιτός) δεν επηρεάστηκαν. Αυτό επιβεβαιώνεται

και για την περιοχή της Θράκης συγκεκριμένα, όπου, σε μελέτη του WWF Ελλάς για την παρακολούθηση των επιπτώσεων των αιολικών πάρκων μετά την κατασκευή, διαπιστώθηκε ότι οι γύπες που επισκέπτονται την περιοχή για να τραφούν πετούσαν σε μεγάλο ποσοστό στην επικίνδυνη περιοχή, και σχεδόν το 100% των πτήσεων αυτών βρέθηκε στην περιοχή σάρωσης των ανεμογεννητριών. Ορισμένοι γύπες άλλαζαν κατεύθυνση πτήσης, ψάχνοντας για κατάλληλο σημείο προσπέλασης μεταξύ των ανεμογεννητριών. Αντιθέτως, πολύ λίγα από τα αρπακτικά πουλιά που διατηρούσαν επικράτειες στην περιοχή πετούσαν στην επικίνδυνη περιοχή, και ένα μικρό ποσοστό αυτών των πτήσεων βρέθηκε κοντά στην περιοχή σάρωσης των ανεμογεννητριών (κυρίως στα άκρα των ΑΣΠΗΕ) (Ruiz *et al.* 2005).

Στη μελέτη αναφέρεται ότι «οι επιπτώσεις [από εκτόπιση] θα είναι περιορισμένες, καθώς οι θέσεις των Α/Γ εντοπίζονται σε σημεία που αφενός υπάρχουν υφιστάμενοι δρόμοι σύνδεσης και αφετέρου το ανάγλυφο είναι ομαλό και δεν απαιτούνται εκτεταμένες εκτάσεις για διαμόρφωση των πλατειών και πρανών. Η εκτόπιση θα αποτελέσει σημαντικό πρόβλημα στην ορνιθοπανίδα και κυρίως στα μεγάλα αρπακτικά στην περίπτωση κατασκευής του συνόλου των προγραμματιζόμενων όμορων ΑΣΠΗΕ» (σ. 131). Συγκεκριμένα για το Μαυρόγυπα και το Όρνιο αναφέρεται ότι «δεν αναμένεται να υποβαθμιστεί ή μειωθεί το ενδιαίτημα τροφοληψίας {...}, καθώς δεν προβλέπονται εκτεταμένες νέες διανοίξεις στο οδικό δίκτυο για την τοποθέτηση των Α/Γ» (Παρ. 9.5, σ. 137, 138). Με βάση τα παραπάνω και συνεκτιμώντας τη θνησιμότητα από πρόσκρουση, όπως έχει λανθασμένα υπολογιστεί, η μελέτη καταλήγει για τα δύο είδη γυπών στο συμπέρασμα ότι «Σύμφωνα με το δεύτερο κριτήριο αξιολόγησης το μέγεθος της επίδρασης της κατασκευής και λειτουργίας του ΑΣΠΗΕ είναι «χαμηλό»» (Παρ. 9.5, σ. 137, 138).

Όπως αναπτύσσεται παραπάνω, στην παράγραφο 2.2.1 της παρούσας γνωμοδότησης, διαπιστώθηκε σειρά υπολογιστικών λαθών κατά την εφαρμογή του μοντέλου για την εκτίμηση της θνησιμότητας από πρόσκρουση, που οδηγούν σε εσφαλμένες εκτιμήσεις και αφορούν το σύνολο των ειδών. Αποτέλεσμα των παραπάνω λαθών είναι να υποεκτιμάται τόσο ο αριθμός των αναμενόμενων διελεύσεων από τη ζώνη ύψους κινδύνου πρόσκρουσης όσο και ο αριθμός των αναμενόμενων προσκρούσεων κατ' έτος. Σε κάθε περίπτωση, στη μελέτη προτείνεται η εγκατάσταση αυτοματοποιημένου συστήματος παύσης των ανεμογεννητριών για την αποφυγή πρόσκρουσης αρπακτικών πουλιών στις ανεμογεννήτριες. Η εγκατάσταση αυτοματοποιημένου συστήματος παύσης των ανεμογεννητριών, το οποίο λειτουργεί με την εκπομπή ηχητικών σημάτων που αποσκοπούν στην εκτροπή της πορείας των πουλιών έτσι ώστε να μην προσκρούσουν στις Α/Γ, θα μπορούσε να αποτελέσει λύση σε περιοχές με χαμηλή πυκνότητα Α/Γ, από τις οποίες τα πουλιά διέρχονται περιστασιακά. Ωστόσο, δε θα πρέπει να θεωρηθεί ότι τα αυτοματοποιημένα έξυπνα συστήματα βιντεοπαρακολούθησης είναι επαρκή για την απαλοιφή του κινδύνου πρόσκρουσης, καθώς η αποτελεσματικότητά τους σε περιοχές με έντονο ανάγλυφο, όπως η θέση του εν λόγω ΑΣΠΗΕ, είναι αμφίβολη, αφού σε πολλές περιπτώσεις τα πουλιά προσεγγίζουν τις Α/Γ από χαμηλότερο επίπεδο (κοιλιάδες), το οποίο αδυνατούν να καλύψουν οι κάμερες και όταν βρίσκεται πια εντός του πεδίου ανίχνευσης των καμερών, δεν είναι βέβαιο ότι οι ενέργειες του συστήματος θα εκτελεστούν έγκαιρα ώστε να αποφευχθεί η σύγκρουση. Επιπλέον, η αποτελεσματικότητά τους εξαρτάται άμεσα από τις επικρατούσες συνθήκες ορατότητας στον περίγυρο της Α/Γ. Σε συνθήκες μειωμένης ορατότητας (βροχόπτωση, χαμηλή νέφωση, ομίχλη, καταιγίδα), συνθήκες συνήθεις στην περιοχή της Θράκης, υπό τις οποίες αυξάνονται οι πιθανότητες να λάβουν χώρα προσκρούσεις πουλιών σε Α/Γ, το σύστημα δεν μπορεί να λειτουργήσει αποτελεσματικά. Η αδυναμία λειτουργίας του εξαιτίας περιορισμένης ορατότητας, ενισχύεται σημαντικά τους χειμερινούς μήνες λόγω διαρκούς παγετού στα ορεινά των Π.Ε. Έβρου και Ροδόπης, όπου κρίνεται απαραίτητη η αξιολόγηση της λειτουργίας και της απόδοσης τους. Ενδεικτικά, αναφέρεται ότι τον Ιούλιο του 2017 επιβεβαιώθηκε περιστατικό πρόσκρουσης Χρυσαιτού

σε Α/Γ που ήταν εξοπλισμένη με σύστημα αυτοματοποιημένης παύσης στη Γαλλία (Itty & Duriez 2017).

Με βάση το σύνολο των στοιχείων που παρουσιάζονται παραπάνω, η προτεινόμενη περιοχή χωροθέτησης του ΑΣΠΗΕ «Λόφος-Πουλιά», δεν αποτελεί περιοχή από όπου τα πουλιά «διέρχονται περιστασιακά», αλλά σε αυτήν εντοπίζονται κρίσιμα ενδιαιτήματα ειδών χαρακτηρισμού της ΖΕΠ GR1130011, με κυριότερα το Μαυρόγυπα, το Όρνιο, το Χρυσαιτό, και το Φιδαιτό. Συγκεκριμένα, εντός ακτίνας 2χλμ από τις προτεινόμενες θέσεις εγκατάστασης των Α/Γ και σε αρκετές περιπτώσεις και σε απόσταση μικρότερη των 500μ, έχει καταγραφεί συστηματική χρήση του χώρου από τους γύπες για στάση, καθώς και περιστατικά τροφοληψίας. Παράλληλα, πραγματοποιούνται τακτικές διελεύσεις γυπών από την περιοχή, κατά τις τοπικές τους μετακινήσεις, ενώ απ' ότι φαίνεται, με βάση τα δεδομένα που παρουσιάζονται στη μελέτη, η περιοχή του ΑΣΠΗΕ αποτελεί σημαντική περιοχή τροφοληψίας για σημαντικό αριθμό αρπακτικών πουλιών. Επιπλέον, σε απόσταση έως 4 χλμ από τον ΑΣΠΗΕ εντοπίζονται τρεις κούρνιες Μαυρόγυπα.

Κατά συνέπεια, η εγκατάσταση αυτοματοποιημένου συστήματος παύσης των ανεμογεννητριών αναμένεται να οδηγήσει σε εκτόπιση της ορνιθοπανίδας (habitat displacement) (ΚΥΑ 8353/276/Ε103/2012 αρ.5Β) και μεταβολές στα πρότυπα μετακίνησης και χρήσης του χώρου από τα πουλιά.

Κατά την αποτίμηση των συνεργιστικών επιπτώσεων, στη μελέτη αναφέρεται ότι «η αύξηση της πυκνότητας των εγκατεστημένων Α/Γ θα επιφέρουν σημαντικές επιπτώσεις κυρίως στα μεγάλα αρπακτικά μέσω της άμεσης μερικής ή και ολικής εκτόπισης, η οποία ακολούθως μπορεί να επηρεάσει τον συνολικό πληθυσμό λόγω του έντονου ανταγωνισμού που θα δημιουργηθεί σε όμορες θέσεις. Οι επιπτώσεις θα επηρεάσουν τα μεγάλα αρπακτικά τα οποία στο ενδιαίτημα τροφοληψίας θα αντιμετωπίζουν σημαντική δυσκολία λόγω των παρεκκλίσεων από τη βέλτιστη εναέρια διαδρομή που συνεπάγεται την κατανάλωση ενέργειας και μείωση των ενεργειακών αποθεμάτων, όταν αυτά πετούν στο ύψος της επιφάνειας κίνησης των πτερυγίων των Α/Γ. Το ενδεχόμενο κατασκευής του συνόλου και υπό αξιολόγηση ΑΣΠΗΕ θα δημιουργήσει μια περίκλειστη περιοχή όπου θα είναι εμφανείς οι επιπτώσεις της ανάσχεσης των βέλτιστων ενεργειακά πτήσεων των μεγάλων αρπακτικών στο ύψος των της επιφάνειας κίνησης των πτερυγίων των Α/Γ» (Παρ. 9.4, σ. 135-136). Ενώ στη μελέτη αναγνωρίζεται ότι η αύξηση της πυκνότητας των εγκατεστημένων Α/Γ θα επιφέρει σημαντικές επιπτώσεις στην προστατευόμενη ορνιθοπανίδα της περιοχής, εντούτοις κρίνεται ατεκμηρίωτα ότι ο συγκεκριμένος ΑΣΠΗΕ δε θα συνεισφέρει σημαντικά σε αυτές τις επιπτώσεις. Ωστόσο, ο ήδη σημαντικός αριθμός αρπακτικών πουλιών που έχουν βρεθεί νεκρά από πρόσκρουση σε ανεμογεννήτριες της ευρύτερης περιοχής, πέντε από τα οποία βρέθηκαν κατά την περίοδο των τελευταίων μόλις δύο ετών (2018-2019), υποδεικνύει ότι οι εγκατεστημένοι ΑΣΠΗΕ δρουν συσσωρευτικά, πλήττοντας αποδεδειγμένα την ακεραιότητα του δικτύου Natura 2000, παραβιάζοντας το άρθρο 6, παράγραφος 3, της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων και της άγριας πανίδας και χλωρίδας. Τα παραπάνω περιστατικά αφορούν συγκεκριμένα έναν Θαλασσαιτό στον ΑΣΠΗΕ «Δερβένι-Μικρό Δερβένι-Σλίβα» στις 15/02/2018, ένα Όρνιο στον ΑΣΠΗΕ «Άσπρη Πέτρα» στις 26/09/2018, ένα Μαυρόγυπα κι έναν Κραυγαετό στον ΑΣΠΗΕ «Χυλός» (σε απόσταση περίπου 2200μ από τον υπό εξέταση ΑΣΠΗΕ), στις 20/08/2018 και 19/08/2019, αντίστοιχα, κι ένα Μαυρόγυπα στον ΑΣΠΗΕ «Μυτούλα-Κεφάλι» στις 21/08/2019. Συνεπώς, κάθε επιπλέον ΑΣΠΗΕ που θα εγκαθίσταται σε περιοχές όπου παρατηρείται έντονη χρήση και εντοπίζονται κρίσιμα ενδιαιτήματα για τα αρπακτικά πουλιά, αναμένεται να δρα συνεργιστικά τις ήδη επιβεβαιωμένες αρνητικές επιπτώσεις.

4. Συμπεράσματα

Σύμφωνα με το νόμο για τη βιοποικιλότητα ("Διατήρηση της βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις", Ν. 3937/2011, ΦΕΚ 60/Α/31.03.2011), στις περιοχές προστασίας οικοτόπων και ειδών, όπως είναι και οι ΖΕΠ, επιτρέπεται η εγκατάσταση αιολικών σταθμών ΑΠΕ ως μέσο

για την προστασία του κλίματος, μόνον εφόσον με τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στα πλαίσια της Έγκρισης περιβαλλοντικών όρων του σταθμού, διασφαλίζεται η διατήρηση του προστατευτέου αντικειμένου του τόπου στις ακόλουθες περιοχές.

Επιπλέον, σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 6 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ δύναται να δοθεί συγκατάθεση για την υλοποίηση σχεδίου ή έργου σε περιοχή κοινοτικής σημασίας από τις αρμόδιες αρχές μόνο εφόσον υπάρχει σε μεγάλο βαθμό η βεβαιότητα ότι η εν λόγω πρωτοβουλία δεν θα επηρεάσει την περιοχή σε σχέση με την ακεραιότητά της. Εάν τα συμπεράσματα είναι αρνητικά, θα πρέπει να εφαρμόζεται η αρχή της προφύλαξης και να ακολουθείται η διαδικασία που προβλέπεται στην παράγραφο 4 του άρθρου 6: αν δεν είναι δυνατόν να διαπιστωθεί ότι δεν θα προκύψουν αρνητικές επιπτώσεις, το σχέδιο μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο αν δεν υπάρχουν εναλλακτικές λύσεις και αν υπάρχουν επιτακτικοί λόγοι υπέρτερου δημοσίου συμφέροντος.

Πιο συγκεκριμένα, η παράγραφος 4 του άρθρου 6 αναφέρει: *«Εάν, παρά την αρνητική εκτίμηση των επιπτώσεων και ελλείψει εναλλακτικών λύσεων, ένα σχέδιο πρέπει να πραγματοποιηθεί για άλλους επιτακτικούς λόγους σημαντικού δημοσίου συμφέροντος, περιλαμβανομένων λόγων κοινωνικής ή οικονομικής φύσεως, το κράτος μέλος λαμβάνει αντισταθμιστικά μέτρα ώστε να εξασφαλισθεί η προστασία της συνολικής συνοχής του Natura 2000 ... Όταν ο τόπος περί του οποίου πρόκειται είναι τόπος όπου ευρίσκονται ένας τόπος φυσικού οικοτόπου προτεραιότητας ή/και ένα είδος προτεραιότητας είναι δυνατόν να προβληθούν μόνον επιχειρήματα σχετικά με την υγεία ανθρώπων και τη δημόσια ασφάλεια ή σχετικά με θετικές συνέπειες πρωταρχικής σημασίας»*

Σήμερα, στη Θράκη, εντοπίζονται 164 εγκατεστημένες Α/Γ εντός ΖΕΠ, και άλλες 92 περιφερειακά αυτών (σύνολο 256, 251 από τις οποίες βρίσκονται εντός Σημαντικών Περιοχών για τα Πουλιά), δρώντας συσσωρευτικά και πλήττοντας αποδεδειγμένα την ακεραιότητα του δικτύου Natura 2000, παραβιάζοντας το άρθρο 6, παράγραφος 3, της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων και της άγριας πανίδας και χλωρίδας. Παράλληλα, ο αριθμός των ΑΣΠΗΕ που βρίσκονται σε διαδικασία αδειοδότησης στην περιοχή είναι σχεδόν τριπλάσιος των εγκατεστημένων, απειλώντας άμεσα ακόμα και τη βιωσιμότητα των πληθυσμών ορισμένων ειδών. Συγκεκριμένα, για τον πληθυσμό του Μαυρόγυπα που αναπαράγεται στο Εθνικό Πάρκο Δάσους Δαδιάς-Λευκίμης-Ζουφλιού, ο κίνδυνος εξαφάνισης από την αύξηση των εγκατεστημένων ΑΣΠΗΕ στην περιοχή της Θράκης τεκμηριώνεται επιπλέον και δύο πρόσφατα δημοσιευμένων εργασιών (Vasilakis et al. 2017, Dimitriou et. al 2021). Σύμφωνα με τα παραπάνω κρίνεται επιτακτική η ανάγκη για την εκτίμηση των σωρευτικών επιπτώσεων από το σύνολο των αδειοδοτημένων και υπό αδειοδότηση ΑΣΠΗΕ για τα προστατευόμενα είδη και τύπους οικοτόπων, και τη θεσμοθέτηση ζωνών αποκλεισμού εγκατάστασης νέων ΑΣΠΗΕ στην περιοχή της Θράκης.

Συνοψίζοντας, λαμβάνοντας υπ' όψη ότι:

η χρήση του χώρου από το Μαυρόγυπα και το Όρνιο είναι συστηματική, με σημαντική συχνότητα διελεύσεων από την ευρύτερη περιοχή του ΑΣΠΗΕ

η προτεινόμενη περιοχή χωροθέτησης του υπό εξέταση ΑΣΠΗΕ περιλαμβάνει κρίσιμα ενδιαιτήματα κούρνιας και τροφοληψίας για το Μαυρόγυπα και το Όρνιο εντός της ζώνης των 2χλμ από τις Α/Γ, αλλά και σε μεγάλη εγγύτητα με στις θέσεις εγκατάστασης των Α/Γ σε εγγύτητα με την προτεινόμενη περιοχή εγκατάστασης του ΑΣΠΗΕ (2-4χλμ) έχει καταγραφεί συστηματική παρουσία Χρυσαιτού το 2020, ενώ εντός της προτεινόμενης περιοχής εγκατάστασης του ΑΣΠΗΕ έχει καταγραφεί συστηματική τροφοληψία Φιδαιτού και Σφηκιάρη που αποτελούν είδη χαρακτηρισμού της ΖΕΠ GR1130011 ή/και είδη του παραρτήματος Ι της οδηγίας 2009/147/ΕΕ

τα συμπεράσματα που αφορούν τις επιπτώσεις από πρόσκρουση βασίζονται σε υποεκτίμηση του αριθμού των πουλιών που χρησιμοποιούν την περιοχή λόγω ακαταλληλότητας του σημείου θέας, εσφαλμένες εκτιμήσεις θνησιμότητας λόγω σφαλμάτων κατά την εφαρμογή του μαθηματικού μοντέλου για το σύνολο των ειδών

στη μελέτη, αν και διατυπώνεται ότι η αύξηση της πυκνότητας των εγκατεστημένων Α/Γ θα επιφέρει σημαντικές επιπτώσεις στην προστατευόμενη ορνιθοπανίδα της περιοχής, εντούτοις κρίνεται ατεκμηρίωτα ότι ο συγκεκριμένος ΑΣΠΗΕ δε θα συνεισφέρει σημαντικά σε αυτές τις επιπτώσεις, ενώ δεν αποτιμώνται αναλυτικά οι σωρευτικές επιπτώσεις του συνόλου των αδειοδοτημένων ΑΣΠΗΕ στην ακεραιότητα του δικτύου Natura 2000

θεωρούμε ότι δε μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο ύπαρξης σημαντικών επιπτώσεων, ούτε και υπάρχει σε μεγάλο βαθμό η βεβαιότητα ότι η το εν λόγω έργο δεν θα επηρεάσει την περιοχή σε σχέση με την ακεραιότητά της. Αντιθέτως, εκτιμάται ότι η εγκατάσταση του υπό εξέταση ΑΣΠΗΕ, αναμένεται να πλήξει σημαντικά την ακεραιότητα (integrity) του τόπου, καθώς εκτιμάται ότι το έργο θα επηρεάσει σημαντικά τα ενδιαφέροντα των ειδών (εκτόπιση) και τους πληθυσμούς τους (θνησιμότητα λόγω πρόσκρουσης).

Με βάση τα παραπάνω, γνωμοδοτούμε αρνητικά για τη εγκατάσταση του ΑΣΠΗΕ στη θέση «Λόφος-Πουλιά».

Βιβλιογραφία

Δημαλέξης, Τ., Καστρίτης, Θ., Μανωλόπουλος, Α., Κορμπέτη, Μ., Φριτς, Γ., Saravia Mullin, V., Ξηρουχάκης, Σ. & Δ. Μπούσμπουρας. 2010. Προσδιορισμός και χαρτογράφηση των ορνιθολογικά ευαίσθητων στα αιολικά πάρκα περιοχών της Ελλάδας. Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, Αθήνα, 126 σελ

Λεγάκης, Α., Μαραγκού, Π., 2009. Το κόκκινο βιβλίο των απειλούμενων ζώων της Ελλάδας. Ελληνική Ζωολογική Εταιρεία, Αθήνα.

Band, W.M., Madders, M., Whitfield, D.P., 2007. Developing field and analytical methods to assess avian collision risk at wind farms, in: De Lucas, M., Janss, G., Ferrer, M. (Eds.), Birds and Wind Farms: Risk Assessment and Mitigation. Quercus Editions, Madrid, pp. 259–275.

Brown, M.J., Linton, E. & E. Rees. 1992. Causes of mortality among wild swans in Britain. Wildfowl 43: 70-79.

Carrete, M., Sanchez-Zapata, J., Benitez, J., Lobon, M., Montoya, F. & J. Donazar. 2011. Mortality at wind farms is positively related to large-scale distribution and aggregation in griffon vultures. Biological Conservation 145: 102-108

European Commission. 2011. Wind energy developments and Natura 2000 – guidance document

Itty, C., Duriez, O., 2017. Le suivi par GPS , une méthode efficace pour évaluer l'impact des parcs éoliens sur des espèces à fort enjeux de conservation : l'exemple de l'Aigle royal (Aquila chrysaetos) dans le sud du massif central Résumé Méthodologie, in: Seminaire Eolien et Biodiverite - Artieres-Pres-Bordeaus. pp. 42–48.

Martin, G., Portugal, S. & C. Murn. 2012. Visual fields, foraging and collision vulnerability in Gyps vultures. Ibis 154: 626-631

Papadopoulos, N., Melissinos, P., Katsafados, I., Nikolaidis, G., 2019. Calculating a geoid model for Greece using gravity and GPS observations Calculating a geoid model for Greece using gravity and GPS observations, in: 4th Joint International Symposium on Deformation Monitoring (JISDM), 15-17 May 2019. Athens, Greece. doi:10.13140/RG.2.2.22623.71841/1

Pearce-Higgins, J., Stephen, L., Langston, R., Bainbridge, I. & R. Bullman. 2009. The distribution of breeding birds around upland wind farms. Journal of Applied Ecology 46: 1323-1331

Ruiz, C., Schindler, S. & K. Poirazidis. 2005. Impact of wind farms on birds in Thrace, Greece. Technical Report, 2005. WWF Greece, Athens. 43 pp

Rydell, J., Engstrom, H., Hedenstrom, A., Larsen, J., Pettersson, J. & M. Green. 2012. The effect of wind power on birds and bats – A synthesis. Report 6511, Swedish Environmental Protection Agency

Stevens, T., Hale, A., Karsten, K. & V. Bennett. 2013. An analysis of displacement from wind turbines in a wintering grassland bird community. *Biodiversity and Conservation* 22: 1755-1767

Tome, R., Canario, F., Leitao, A., Pires, N., Teixeira, I., Cardoso, P. & M. Repas. 2011. Radar detection and turbine stoppage: reducing soaring bird mortality at wind farms. In: May, R. & K. Bevanger. (eds.). *Proceedings, Conference on wind energy and wildlife impacts*, 2-5 May 2011, Trondheim, Norway

Tome, R., Leitao, A., Canario, F., Pires, N., Rosario, I. & P. Cardoso. 2012. Barrier effects and collision risk: does every soaring bird species react similarly to a wind farm? In: Edited. *I Congreso Iberico sobre Energia eolica y Conservacion de la fauna*. Congress Proceedings. Jerez 12-14 January 2012

Vasilakis, D.P., Whitfield, D.P., Kati, V., 2017. A balanced solution to the cumulative threat of industrialized wind farm development on cinereous vultures (*Aegypius monachus*) in south-eastern Europe. *PLoS One* 12, e0172685. doi:10.1371/journal.pone.0172685

WWF Ελλάς. 2013. Αιολικά πάρκα στη Θράκη: Αναθεωρημένη πρόταση ορθής χωροθέτησης του WWF Ελλάς. Δαδιά – Αθήνα: Ιούλιος 2013.

Παραρτήματα

Παράρτημα Ι: Αριθμός καταγραφών πουλιών στην περιοχή χωροθέτησης του ΑΣΠΗΕ
«Λόφος-Πουλιά» ανά είδος πουλιού και ανά δορυφορικό πομπό

ΕΙΔΟΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΟΥΛΙΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΗΜΕΡΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΗΜΕΡΩΝ
		ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ	ΣΕ	ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ	ΣΕ
		ΑΠΟΣΤΑΣΗ	2ΧΛΜ	ΑΠΟΣΤΑΣΗ	250Μ
		ΤΗΣ Α/Γ	ΑΠΟ	ΤΗΣ Α/Γ	ΑΠΟ
ΜΑΥΡΟΓΥΠΑΣ	60 Bulg19	13		1	
	65 Bulg16	44		4	
	91 Bulg11	5		1	
	A1 Bulg13	47		9	
	A2 Bulg03	44		4	
	A3 Bulg10	2			
	A4 Bulg01	5		1	
	A5 161649	11		2	
	A7 161646	9			
	C5 161645	32		3	
	C9 161652	45		12	
	E0 Bulg15	12		1	
	E4 Bulg12	8			
	E5 Bulg17	29		3	
	E6 Bulg18	31		3	
	H0 Bulg22	3			
	H1 Bulg20	8		1	
	H2 Bulg09	16		2	
	H4 Bulg02	40		6	
	H5 Bulg08	17		2	
	K7 Bulg20	3		1	
	M7 161649	22		3	
	WT10	66		20	
	WT83	454		166	
	WTA8	24		7	
	WTA9	141		50	
	WTC4	102		30	
	WTC7	81		36	
	WTH9	65		19	
	WTK0	78		29	
	WTK4	21		6	
	WTM6	18		8	
	3C 161651	1			
	3G Bulg04	3		1	
	3K Bulg05	28		3	
	3L Bulg06	6		1	
ΌΡΝΙΟ	3P 5629	82		35	
	3R 5631	8			
	3U 5633	109		35	

3V 5635	431	165
3W 5636	91	25
3X 5637	1	
3Y 5640	15	8
4V 5638	48	16
6M 5630	79	13
6N Bulg20	1	
6R Bulg21	6	
6T 161647	4	
6W 5641	69	13
6X Bulg07	27	4
6Y 5639	2	
8F 5640	17	4
9V1 5634	103	30



Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Δάσους Δαδιάς – Λευκίμης – Σουφλίου

Παράρτημα II: Ελάχιστος αριθμός διελύσεων μαρκαρισμένων ατόμων Μαυρόγυπα ανά τρίμηνο σε ακτίνα 2χλμ από την προτεινόμενη θέση χωροθέτησης του ΑΣΠΗΕ «Λόφος-Πουλιά» την περίοδο Οκτώβριος 2016-Νοέμβριος 2020

Κωδικός πομπού	Τρίμηνο																
	2016 /4	2017 /1	2017 /2	2017 /3	2017 /4	2018 /1	2018 /2	2018 /3	2018 /4	2019 /1	2019 /2	2019 /3	2019 /4	2020 /1	2020 /2	2020 /3	2020 /4
60 Bulg19						1	2	1		1		2	1		3	2	
65 Bulg16					2	1	8	6	1		6	4		1	2	9	4
91 Bulg11	4		1														
A1 Bulg13	3		6	11	2		2	7	3	1	1	5	3			3	
A2 Bulg03	2		9	24			4	4				1					
A3 Bulg10	1		1														
A4 Bulg01	4		1														
A5 161649	3			2			1	5									
A7 161646	1		3	5													
C5 161645				3	1		1	6	1	4	1	6		1	2	5	1
C9 161652			4	8	4		2	4	1			8	3	2	3	6	
E0 Bulg15							5	1	3	1	1	1					
E4 Bulg12						1	3	4									
E5 Bulg17							1	11	2	3	2	5	5				
E6 Bulg18					3		6	8	4	1	1	5				3	
H0 Bulg22											1	2					



Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Δάσους Δαδιάς – Λευκίμης – Σουφλίου

H1																	
Bulg20				1			7										
H2				1	3		6	6									
Bulg09																	
H4							5	20	6	1	8						
Bulg02																	
H5							12	5									
Bulg08																	
K7 Bulg20											1	2					
M7																	
161649													3	5	9	5	
WT10		2		23	2		1	8	3		1	5			1	18	2
WT83	13	2	16	36	6	4	49	56	21	11	36	58	19	14	31	67	15
WTA8			4	11	1		3	3	2								
WTA9		1	14	33	7		14	17	1	4	8	23	1		2	13	3
WTC4		2	13	28	5		11	8	3		6	10	1		1	8	6
WTC7	1	6	15	18	9		23	6	2		1						
WTH9						2	9	10	3	1	3	15	1		4	14	3
WTK0						3	21	18	5	7	15	9					
WTK4															7	14	
WTM6															5	13	
Σύνολο	32	13	87	202	44	15	196	214	61	35	92	161	34	21	66	184	39



Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Δάσους Δαδιάς – Λευκίμης – Σουφλίου

Παράρτημα ΙΙΙ: Ελάχιστος αριθμός διελεύσεων μαρκαρισμένων ατόμων Όρνιου ανά τρίμηνο σε ακτίνα 2χλμ από την προτεινόμενη θέση χωροθέτησης του ΑΣΠΗΕ «Λόφος-Πουλιά» την περίοδο Οκτώβριος 2016-Νοέμβριος 2020


Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Δάσους Δαδιάς – Λευκίμης – Σουφλίου

Κωδικός πομπού	Τρίμηνο															
	2017/ 3	2017/ 2	2017/ 3	2017/ 4	2018/ 1	2018/ 2	2018/ 3	2018/ 4	2019/ 1	2019/ 2	2019/ 3	2019/ 4	2020/ 1	2020/ 2	2020/ 3	2019/ 4
3C	1															
161651																
3G	3															
Bulg04																
3K		6	5			1	3			5	1			2	5	
Bulg05																
3L							1	1		3					1	
Bulg06																
3P 5629		8	16	5		23	23	2	5							
3R 5631						1	2			2	3					
3U 5633		7	23	1	1	18	21			10	15		2	6	5	
3V 5635		7	46	28	9	46	54	16	11	52	54	17	6	26	52	7
3W																
5636		9	23	1		9	19			4	6			7	13	
3X 5637						1										
3Y 5640		2	3	2			1		1	3	3					
4V 5638		3	10	8	2	7	3			7	8					
6M																
5630						2	26	3	2	19	18			3	5	1
6N																
Bulg20																1
6R																
Bulg21							4			1	1					



Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Δάσους Δαδιάς – Λευκίμης – Σουφλίου

6T																
161647										3		1				
6W																
5641							11	1		8	18	2	4	6	18	1
6X																
Bulg07						1	6	2	1	3	4	1	2	4	3	
6Y 5639							1									1
8F 5640												2		6	8	1
9V1																
5634		5	15	4		15	5	3		7	18	3	1	7	17	3
Σύνολο	4	47	141	49	12	124	180	28	20	124	152	25	16	67	127	15



Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Δάσους Δαδιάς – Λευκίμης – Σουφλίου

Θέμα 11.